

Na osnovu člana 19. Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/12) i člana 44. stav 1. tačka d) Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/09,19/09 i 5/10-isp.), Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, na 22. sjednici, održanoj 27.04.2012. godine, utvrdila je Novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona.

Novi prečišćeni tekst Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona obuhvata: Poslovnik Skupštine Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/09), Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 19/09), Ispravku Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona-objavljene na bosanskom jeziku („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/10) i Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/12) u kojima je označen dan njihovog stupanja na snagu.

Broj: 01-34-9731/12

Datum, 27.04.2012. godine

Z e n i c a

**PREDSJEDAVAJUĆI
ZAKONODAVNO - PRAVNE
KOMISIJE**

Džemal Bećirhodžić, s.r.

**POSLOVNIK
SKUPŠTINE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
-Novi prečišćeni tekst-**

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Skupština) konstituise se, organizuje i radi u skladu sa Ustavom, Zakonom i Poslovníkom Skupštine Zeničko-dobojskog Kantona.

Član 2.

Poslovníkom Skupštine Zeničko-dobojskog Kantona (u daljem tekstu: Poslovnik) uređuje se:

- konstituisanje i unutrašnja organizacija Skupštine;
- način rada Skupštine;
- dužnosti i prava poslanika u Skupštini;
- javnost rada Skupštine;
- akta Skupštine;

- izbori, imenovanja, potvrđivanja, smjenjivanja i razrješenja iz nadležnosti Skupštine;
- odnos Skupštine prema Vladi Kantona (u daljem tekstu: Vlada);
- odnos Skupštine prema političkim strankama i udruženjima građana;
- saradnja Skupštine sa općinskim vijećima i
- druga pitanja od značaja za rad Skupštine.

Član 3.

Ako neko pitanje konstituisanja, organizacije i rada Skupštine ostane neuređeno ovim Poslovníkom, urediće se zaključkom Skupštine.

Zaključak iz prethodnog stava primjenjuje se danom donošenja.

Zaključak iz stava 1. ovog člana ne može biti u suprotnosti sa načelima i odredbama ovog Poslovníka.

Član 4.

Sjedište Skupštine je u Zenici.

Član 5.

Skupština ima pečat.

O čuvanju i upotrebi pečata stara se Sekretar Skupštine.

II – KONSTITUISANJE I UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA SKUPŠTINE

1. Konstituisanje Skupštine

Član 6.

Skupština je jednodomna i čine je poslanici čiji je broj utvrđen Ustavom Kantona i zakonom, (u smislu ovog Poslovníka, “poslanik” podrazumijeva lica oba spola).

Član 7.

Prva sjednica novog saziva Skupštine održava se najkasnije 10 dana nakon što Izborna komisija Bosne i Hercegovine dostavi Odluku o utvrđivanju izbornih rezultata Općih izbora u Bosni i Hercegovini za Skupštinu Kantona.

Prvu sjednicu Skupštine saziva Predsjedavajući Skupštine iz prethodnog saziva i predsjedava sjednicom Skupštine do izbora predsjedavajućeg u novom sazivu.

Ukoliko je Predsjedavajući Skupštine spriječen, prvu sjednicu saziva jedan od zamjenika predsjedavajućeg iz prethodnog saziva.

Ukoliko su i zamjenici spriječeni da sazovu prvu sjednicu Skupštine, sjednicu saziva najstariji izabrani poslanik u novom sazivu.

Ukoliko i najstariji izabrani poslanik nije u mogućnosti ili neće da sazove sjednicu Skupštine, sjednicu saziva onaj poslanik koga za sazivanje ovlasti jedna trećina novoizabranih poslanika.

Član 8.

Predsjedavajući prve sjednice Skupštine predočava Skupštini izvještaj Izborne Komisije BiH o ovjeri mandata osobama koje su dobile poslanički mandat.

Poslanici sa ovjerenim mandatom preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem i pojedinačnim potpisivanjem svečane izjave koja glasi:

«Svečano izjavljujem da ću povjerenu dužnost obavljati savjesno i odgovorno, pridržavati se Ustava Bosne i Hercegovine, Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Ustava Zeničko-dobojskog kantona i zakona, zalagati se za ljudska prava, slobode i ravnopravnost građana, naroda i ostalih i da ću u svim prilikama štiti interese Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Zeničko-dobojskog kantona i ravnopravnost naroda i građana.»

Procedura iz stava 1. i 2. ovog člana odnosi se i na poslanike sa naknadno dodijeljenim mandatima.

2. Klubovi naroda

Član 9.

Nakon davanja i potpisivanja svečane izjave u Skupštini se osnivaju tri kluba poslanika konstitutivnih naroda (u daljem tekstu: klubovi naroda) i klub ostalih.

Klubovi naroda su:

- a) Klub poslanika Bošnjaka;
- b) Klub poslanika Hrvata i
- c) Klub poslanika Srba.

Ako u Skupštini nema izabranih predstavnika nekog od konstitutivnih naroda, klub tog naroda neće biti ustanovljen.

Svaki klub naroda bira predsjednika, a može izabrati i zamjenika predsjednika, koji rukovode klubom i usklađuju njegov rad.

Poslovníkom o radu klubova naroda svaki će klub urediti način svoga rada.

Poslovník kluba naroda ne može biti u suprotnosti sa pravima i obavezama kluba koja proističu iz Ustava i ovog Poslovníka.

Član 10.

Svaki klub naroda predlaže, iz reda svojih članova, jednog kandidata za mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.

Skupština jedinstvenim glasanjem potvrđuje kandidate natpolovičnom većinom od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

Od Skupštine potvrđeni kandidati, između sebe odlučuju ko će biti Predsjedavajući Skupštine i sa tom odlukom upoznaju Skupštinu.

Ako u Skupštini nema poslanika, odnosno kluba nekog od konstitutivnih naroda, mjesto zamjenika predsjedavajućeg Skupštine iz tog konstitutivnog naroda ostaje nepopunjeno.

Član 11.

Predsjedavajući i njegovi zamjenici imaju pravo u svako doba dati ostavku na mjesto predsjedavajućeg, odnosno zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.

3. Predsjedavajući Skupštine

Član 12.

Predsjedavajući Skupštine, (u daljem tekstu: predsjedavajući), ima pravo i dužnost da:

- Predstavlja Skupštinu;
- Učestvuje u pripremama, saziva i vodi sjednice Skupštine;
- Učestvuje u pripremama, saziva i vodi sjednice Kolegija Skupštine;
- Imenuje kandidata za mjesto premijera Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: premijer) u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg;
- Inicira stavljanje na dnevni red sjednica Skupštine, Kolegija i radnih tijela, pitanja iz nadležnosti Skupštine;
- Osigurava poštivanje načela i odredbi ovog Poslovnika, stalnih radnih tijela Skupštine i Kolegija;
- Osigurava realizovanje prava i dužnosti klubova naroda i klubova političkih stranaka tokom pripreme i održavanja sjednica Skupštine i Kolegija;
- Osigurava realizovanje prava i dužnosti poslanika u pripremi sjednica Skupštine i Kolegija, kao i tokom sjednica;
- Vodi sjednice u skladu sa principima najboljih praksi demokratskog parlamentarizma i odredbama ovog Poslovnika;
- Potpisuje akta donesena od Skupštine.

Član 13.

Predsjedavajući zasniva radni odnos u Skupštini, za vrijeme trajanja mandata, u skladu sa zakonom.

Izuzetno, Predsjedavajući, poslove predsjedavajućeg može obavljati bez zasnivanja radnog odnosa, o čemu odluku donosi Skupština, na zahtjev Predsjedavajućeg.

Član 14.

Zamjenici predsjedavajućeg:

- članovi su Kolegija Skupštine;
- imaju pravo da tvrde da neki zakon, drugi propis ili akt spada u listu vitalnih

- nacionalnih interesa;
- jedan od zamjenika zamjenjuje predsjedavajućeg u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, o čemu predsjedavajući izdaje posebno ovlaštenje sa obimom i rokom ovlaštenja, vodeći računa o ravnomjernom redosljedu zamjene.

4. Kolegij Skupštine

Član 15.

S ciljem unapređenja efikasnosti i usklađivanja rada, Skupština uspostavlja Kolegij Skupštine (u daljnjem tekstu: Kolegij), kojeg čine:

- a) Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg;
- b) Predsjednici klubova poslanika zastupljenih u Skupštini;
- c) Predsjednici klubova naroda i
- d) Sekretar Skupštine.

Član 16.

U okviru svojih prava i dužnosti, Kolegij:

- Utvrđuje prijedlog godišnjeg Programa rada Skupštine,
- Utvrđuje nacrt i prijedlog Poslovnika Skupštine i odluka o njegovim izmjenama i dopunama,
- Osigurava realizovanje prava i dužnosti poslanika za pokretanje inicijativa za djelovanje Skupštine i ukupno obavljanje njihove funkcije i uloge;
- Osigurava saradnju sa klubovima naroda i klubovima političkih stranaka i između njih;
- Koordinira rad radnih tijela Skupštine i saradnju Skupštine i njenih radnih tijela;
- Osigurava realizovanje prava i dužnosti Skupštine prema Premijeru Kantona (u daljem tekstu: premijer) i Vladi;
- Koordinira aktivnostima u pripremi sjednica Skupštine;
- Utvrđuje prijedlog dnevnog reda za sjednice Skupštine;
- Razmatra inicijative i prijedloge upućene Skupštini;
- Utvrđuje spisak gostiju sjednica Skupštine;
- Odlučuje o žalbama izjavljenim na odluku Komisije za ravnopravnost spolova, ljudska prava i građanske slobode na mjere izrečene zbog povrede Etičkog kodeksa poslanika u Skupštini .

Član 17.

Kolegij radi u sjednicama, a izuzetno svoj stav o nekim pitanjima iz razloga hitnosti, (npr. o promjeni zakazanog termina održavanja sjednice Skupštine, odlučivanja po zahtjevu za izmjene ili dopune prijedloga dnevnog reda sjednice Skupštine), Kolegij može zauzeti na osnovu izvršenih usmenih konsultacija predsjedavajućeg ili po ovlaštenju predsjedavajućeg, sekretara Skupštine, putem telefona sa svim članovima Kolegija, o čemu će se sačiniti službena zabilješka.

Sjednice Kolegija održavaju se najmanje jedanput između dva zasjedanja Skupštine.

Sjednice Kolegija saziva i vodi Predsjedavajući Skupštine, a u slučaju njegove spriječenosti, jedan od njegovih zamjenika, prema dogovoru između njih.

Sjednicama Kolegija, po pozivu Predsjedavajućeg ili na vlastiti zahtjev, prisustvuju premijer, ministri u Vladi, sekretar Vlade ili predstavnici kantonalnih ministarstava.

Sjednicama Kolegija, po pozivu predsjedavajućeg ili na vlastiti zahtjev, mogu prisustvovati i drugi poslanici u Skupštini.

Član 18.

Na sjednicama Kolegija vodi se zapisnik.

Sekretar Skupštine odgovoran je za vođenje zapisnika na sjednicama Kolegija.

Zapisnici sa sjednica Kolegija dostavljaju se poslanicima Skupštine.

Sjednice Kolegija su u pravilu javne.

Izuzetno, Kolegij može odlučiti da je za razmatranje određenih pitanja na dnevnom redu sjednice Kolegija ili za cijelu sjednicu Kolegija, javnost isključena.

5. Klubovi poslanika

Član 19.

U Skupštini se formiraju klubovi političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata (u daljem tekstu: klubovi poslanika), u svrhu olakšanja rada Skupštine i unapređenja međustranačke parlamentarne saradnje.

Klubovi poslanika formiraju se kao mehanizam djelovanja poslanika i političkih stranaka u Skupštini.

Klub može formirati politička stranka sa najmanje dva poslanika u Skupštini.

Klub može formirati koalicija sa najmanje dva poslanika u Skupštini.

Koalicioni klub formiraju poslanici koji su u Skupštinu izabrani sa zajedničke, koalicione izborne liste.

Poslanici dvije ili više političkih stranaka koje u Skupštini imaju najmanje jednog izabranog poslanika, poslanici-nezavisni kandidati, kao i poslanici koji su se u toku trajanja mandata, izjasnili da u daljem trajanju mandata u Skupštini djeluju kao samostalni poslanici mogu formirati zajednički klub.

Član 19a.

Raspodjela sredstava predviđenih za finansiranje Klubova poslanika političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Kantona, vršit će se u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih partija („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/00, 102/09 i 54/10), u jednakim mjesečnim obrocima, na osnovu Odluke Vlade Kantona i to početkom svakog narednog mjeseca za protekli mjesec.

Sredstva iz stava 1. ovog člana raspoređuju se na način da se: 30% sredstava raspoređuje jednako svim klubovima poslanika političkih stranaka, 60% od ukupnog iznosa raspoređuje se srazmjerno broju poslaničkih mjesta koje svaki klub poslanika političkih stranaka ima u trenutku raspodjele, dok se 10% od ukupnog iznosa raspoređuje klubovima poslanika srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Kao trenutak raspodjele iz stava 2. ovog člana smatra se dan donošenja Odluke Vlade Kantona iz stava 1. ovog člana.

Poslanik koji u toku trajanja mandata stekne status samostalnog poslanika, ima pravo da izravno učestvuje u raspodjeli sredstava iz stava 1. ovog člana, na način da se istom pripadajući iznos sredstava uplaćuje na žiro račun na koji mu se isplaćuju novčane naknade poslanika.

Poslaniku iz stava 4. ovog člana pripada dio sredstava koji se dijeli na sve poslanike koji imaju mandat u Skupštini Kantona u trenutku raspodjele sredstava iz stava 1. ovog člana i to od dijela koji čini 60% ukupnog iznosa, a poslaniku koji pripada manje zastupljenom spolu, pripada i dio sredstava iz dijela koji čini 10% od ukupnog iznosa sredstava.

Poslanici dvije ili više političkih stranaka koje u Skupštini imaju najmanje jednog izabranog poslanika, poslanici-nezavisni kandidati, kao i poslanici koji su se u toku trajanja mandata izjasnili da u daljem trajanju mandata u Skupštini djeluju kao samostalni poslanici, ukoliko formiraju zajednički klub, imaju pravo da učestvuju u raspodjeli sredstava iz stava 1. ovog člana pod uslovom da Stručnoj službi Skupštine dostave odluku o formiranju kluba, kao i podatke o broju žiro računa i poslaniku, članu kluba, kojem isti daju ovlaštenje za primanje navedenih sredstava, u ime istog kluba.

Poslanici i Klub poslanika iz stava 4. i 6. ovog člana, dobivena sredstva iz stava 1. ovog člana mogu da koriste za stvaranje povoljnijih uslova za svoj rad, a isti su dužni da Komisiji za privredu, ekonomsku i finansijsku politiku, budžet i finansije Skupštine dostave godišnji izvještaj o utrošku i namjeni sredstava, najkasnije do 31.03. naredne godine za proteklu godinu.

Član 20.

Klubovi poslanika imaju predsjednika i zamjenika predsjednika koji predstavljaju klub, rukovode njegovim radom i organizuju rad kluba.

Klubovi rade prema samostalno urađenom poslovniku kluba poslanika (u daljnjem tekstu: Poslovnik kluba poslanika).

Poslovnik kluba poslanika ne može biti u suprotnosti sa pravima i obavezama klubova koja proističu iz ovog Poslovnika.

6. Radna tijela Skupštine

Član 21.

U svrhu olakšanja rada Skupštine i unapređenja efikasnosti ukupnog skupštinskog rada, Skupština ustanovljava stalna i privremena radna tijela.

Radna tijela formiraju se isključivo za razmatranje pitanja iz nadležnosti Skupštine, za razmatranje i davanje mišljenja i prijedloga na nacрте i prijedloge zakona i drugih akata koje Skupština donosi.

Član 22.

Radna tijela daju mišljenja, podnose prijedloge i izvještavaju Skupštinu o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Radna tijela odlučuju samo o pitanjima u skladu sa ovim Poslovnikom ili za koja ih ovlasti Skupština.

Sva radna tijela obrazuju se u skladu sa ovim Poslovnikom i na osnovu odluka Skupštine.

Član 23.

Stalna radna tijela formiraju se prema stranačkom sastavu Skupštine, u najvećoj mogućoj mjeri.

Prijedloge za članove stalnih radnih tijela podnose klubovi poslanika.

Stalno radno tijelo ima predsjedavajućeg i zamjenika, imenovanog odlukom o osnivanju.

U principu se vodi računa da jedan poslanik ne bude član više od dva stalna radna tijela.

Poslanik koji promijeni političku stranku ili koji se u toku trajanja mandata izjasni da u daljem trajanju mandata u Skupštini djeluje kao samostalni poslanik, ostaje član stalnog radnog tijela do isteka mandata tog tijela.

Član 24.

Stalna radna tijela u svom sastavu mogu imati članove koji nisu poslanici u Skupštini, a koji predstavljaju relevantne stručnjake iz oblasti koja je u nadležnosti radnog tijela.

Vanskupštinski član radnog tijela može biti i lice - predstavnik organizacije ili institucije relevantne za pitanja iz nadležnosti tijela.

Broj vanskupštinskih članova stalnog radnog tijela je najviše dva, izuzev Zakonodavno-pravne i Komisije za ustavna pitanja.

Ukupan broj članova stalnog radnog tijela ne može biti veći od pet izuzev komisija iz prethodnog stava.

Član 25.

Stalna radna tijela imaju obavezu da razmatraju pitanja iz svoje nadležnosti koja su na dnevnom redu narednog zasjedanja Skupštine.

Stalna radna tijela razmatraju pitanja iz svoje nadležnosti po nalogu Skupštine ili vlastitoj inicijativi.

Sjednici stalnog radnog tijela prisustvuje predlagač, odnosno predstavnik predlagača nacrta odnosno prijedloga zakona, drugog propisa i općeg akata koje ono razmatra. Predstavnik Vlade Kantona može učestvovati u radu radnog tijela i kad Vlada nije predlagač akta.

Ako predlagač ne uputi svog predstavnika na sjednicu radnog tijela, a radno tijelo ocijeni da je prisustvo predlagača neophodno, može odložiti razmatranje tog pitanja i o tome obavijestiti predlagača, koji je dužan osigurati da njegov predstavnik prisustvuje sjednici radnog tijela.

Stalna radna tijela izvještaje o svakoj sjednici dostavljaju Skupštini.

Član 26.

Privremeno radno tijelo Skupštine formira se u svrhu nadzora ili ispitivanja stanja vezanog isključivo za pitanje iz nadležnosti Skupštine.

Inicijativu za osnivanje privremenog radnog tijela Skupštini podnosi Kolegij, Klub poslanika ili najmanje 10% od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

Inicijativa mora sadržavati precizno definisano pitanje koje će biti pod nadzorom ili predmet ispitivanja od privremenog radnog tijela.

Član 27.

Privremeno radno tijelo osniva se odlukom Skupštine, donesenom većinom glasova od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

Odluka o osnivanju privremenog radnog tijela za nadzor ili ispitivanje stanja mora sadržavati: sastav tijela, precizno navedeno područje djelovanja, dužinu mandata privremenog tijela i ovlaštenja koja tijelo dobija od Skupštine.

Privremeno radno tijelo ne može imati mandat duži od godinu dana od dana donošenja odluke o osnivanju.

Mandat privremenog radnog tijela ne može prelaziti vremenski okvir mandata saziva Skupštine koji ga je imenovao.

Član 28.

Privremeno radno tijelo može imati do 7 članova.

U članstvu ovog tijela mogu biti i vanskupštinski predstavnici institucija ili organizacija relevantnih za predmet nadzora ili ispitivanja.

U privremenom radnom tijelu mogu biti najviše dva vanskupštinska člana.

Član 29.

Privremeno radno tijelo podnosi izvještaj o svom radu u toku mandata ako to zatraži Kolegij Skupštine, jedan od klubova naroda, jedan od klubova poslanika ili najmanje ¼ poslanika.

Privremeno radno tijelo je obavezno podnijeti izvještaj Skupštini po završetku svog mandata.

Izvještaj privremenog radnog tijela mora sadržavati i manjinske stavove, ukoliko su bitni za proces odlučivanja u Skupštini.

Skupština je obavezna održati raspravu o izvještaju, ako to radno tijelo zatraži.

Član 30.

Privremeno radno tijelo ima predsjedavajućeg, imenovanog odlukom o osnivanju.

Predsjedavajući ima i funkciju izvještača Skupštine o radu, nalazima, odlukama i preporukama radnog tijela.

Predsjedavajući privremenog radnog tijela obavezan je pratiti poduzimanje akcija koje proizidu iz nalaza privremenog radnog tijela i o tome redovno obavještavati Skupštinu i nakon prestanka mandata privremenog radnog tijela.

Član 31.

Stalna i privremena radna tijela rade u sjednicama.

Sjednice stalnih i privremenih radnih tijela saziva i njima rukovodi predsjedavajući radnog tijela, prema odredbama ovog Poslovnika ili poslovnika radnih tijela.

Izuzetno u slučajevima kada je odlukom Kolegija skraćen propisani rok za dostavu poziva za sjednicu Skupštine ili rok za dostavu akata, predsjedavajući radnog tijela može sazvati sjednicu radnog tijela u kraćem roku od roka propisanog Poslovníkom Skupštine.

U slučaju spriječenosti predsjedavajućeg radnog tijela ili njegovog odbijanja da sazove sjednicu, sjednicu tijela može sazvati zamjenik predsjedavajućeg radnog tijela, predsjedavajući Skupštine ili 1/3 članova radnog tijela.

Na sjednicama radnih tijela se vodi zapisnik.

Član 32.

Stalna radna tijela Skupštine su:

- a) Komisija za izbor i imenovanja;
- b) Komisija za mlade;
- c) Komisija za nadzor rada policije;
- d) Komisija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport;
- e) Komisija za pravosuđe i upravu;
- f) Komisija za poljoprivredu, šumarstvo, vodoprivredu i veterinarstvo;
- g) Komisija za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, infrastrukturu i zaštitu okolice;
- h) Komisija za privredu, ekonomsku i finansijsku politiku, budžet i finansije Skupštine;
- i) Komisija za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i zdravstvo;
- j) Komisija za ravnopravnost polova, ljudska prava i građanske slobode;
- k) Komisija za ustavna pitanja;
- l) Zakonodavno-pravna komisija;
- lj) Komisija za borbu protiv korupcije i
- m) Komisija za boračka i invalidska pitanja.

Član 33.

Komisija za izbor i imenovanja dužna je da:

- a) razmatra pitanja vezana za izbor, imenovanja, potvrđivanja i razrješenja u nadležnosti Skupštine;
- b) priprema prijedloge, obrazloženja i potrebnu dokumentaciju za izbor, imenovanje, potvrđivanje ili razrješenje svih osoba nosilaca funkcija za čiji je izbor, imenovanje, potvrđivanje i razrješenje nadležna Skupština;
- c) prati primjenu propisanih procedura kod izbora, imenovanja, potvrđivanja i razrješenja u nadležnosti Skupštine;
- d) vodi proces unutar skupštinskih dogovora vezanih za izbor, imenovanje, potvrđivanje ili razrješenje nosilaca funkcija u nadležnosti Skupštine.

Član 34.

Komisija za mlade nadležna je da:

- a) razmatra nacрте i prijedloge zakona i drugih akata koji se odnose na statusna pitanja djece, mladih i uloge porodice na život mladih;
- b) inicira nova zakonska rješenja koja se odnose na pitanja položaja djece, mladih i uloge porodice na život mladih;
- c) daje smjernice, savjete i preporuke za razvoj omladinske politike u kantonu;
- d) posreduje, po potrebi, u kontaktu između različitih vladinih institucija i omladinskih organizacija, neformalnih grupa i pojedinaca;
- e) daje preporuke za razne vidove neformalne edukacije mladih;
- f) prati provedbu određenih evropskih dokumenata i konvencija o pravima djece i mladih;
- g) koordinira i vodi domaću i međunarodnu saradnju i povezivanje sa omladinskim organizacijama u zemlji i svijetu;
- h) održava konstantnu komunikaciju sa svim institucijama, organizacijama i pojedincima koji se bave omladinskom problematikom;
- i) inicira i predlaže različita omladinska istraživanja;
- j) predlaže mjere za unapređenje informativne politike i transparentnosti prema mladim ljudima.

Član 35.

Komisija za nadzor rada policije:

- a) razmatra nacрте i prijedloge zakona i drugih akata kojima se reguliše oblast unutrašnjih poslova Kantona, javnog reda i mira;
- b) razmatra šestomjesečne i godišnje izvještaje Ureda za pritužbe javnosti;
- c) razmatra i ostala pitanja koja se tiču rada Ureda za pritužbe javnosti;
- d) utvrđuje prijedlog odluke o izboru predsjedavajućeg i članova Ureda;
- e) daje preporuku ministru unutrašnjih poslova za razrješenje predsjedavajućeg i članova Ureda;
- f) razmatra potrebe Ureda i traži i predlaže ministru rješavanje pitanja;
- g) razmatra izvještaje o radu i informacije vezane za rad Ministarstva unutrašnjih poslova koje se podnose Skupštini Kantona, te predlaže Skupštini Kantona mjere za poboljšanja.

Član 36.

Komisija za obrazovanje, nauku, kulturu i sport nadležna je da:

- a) razmatra pitanja iz oblasti uspostave i razvoja infrastrukture javnih obrazovnih institucija na svim nivoima obrazovanja u nadležnosti Kantona i o tome daje mišljenje i prijedloge rješenja Skupštini;
- b) razmatra pitanja politike finansiranja institucija javnog obrazovanja na nivou Kantona i o tome podnosi prijedloge Skupštini;
- c) razmatra i daje prijedloge rješenja Skupštini u oblasti uspostave, razvoja i finansiranja institucija kulture na nivou Kantona;
- d) razmatra pitanja i podnosi prijedloge Skupštini o pitanjima iz oblasti kulturno-historijskog naslijeđa i

e) razmatra pitanja i daje prijedloge za razvoj i unapređenje sporta.

Član 37.

Komisija za privredu, ekonomsku i finansijsku politiku, budžet i finansije Skupštine ima nadležnost da:

- a) razmatra nacрте i prijedloge Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, Zakona o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, izvještaje o izvršenju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, finansijske planove i izvještaje o izvršenju finansijskih planova institucija na koje Skupština daje saglasnost;
- b) razmatra strategiju i politiku ekonomskog razvoja Kantona i o tome daje mišljenje i podnosi prijedloge Skupštini;
- c) prati realizaciju programa strateškog plana razvoja Kantona, vrši procjenu realizacije i predlaže mjere za reviziju strategije razvoja;
- d) ostvaruje saradnju sa općinama Kantona, drugim kantonima i regijama radi unapređenja razvoja, usklađivanja planova, planiranja i realizacije programa od zajedničkog interesa;
- e) priprema prijedlog budžeta Skupštine i njegovo podnošenje Vladi i Skupštini;
- f) prati realizaciju odobrenog budžeta Skupštine;
- g) daje prijedloge Skupštini za unapređenje administrativnog i finansijskog menadžmenta vezanog za rad Skupštine i Stručne službe Skupštine;
- h) priprema i utvrđuje prijedloge akata za Skupštinu o pitanjima finansijskih naknada i drugih prava za poslanike i članove radnih tijela Skupštine;
- i) utvrđuje prijedloge naknada za vanskupštinske članove radnih tijela;
- j) utvrđuje koeficijent za obračun plaće predsjedavajućeg i iznos naknade troškova upotrebe službenog mobilnog telefona, utvrđuje visinu naknade za obavljanje poslova predsjedavajućeg u slučaju kada on ne zasnuje radni odnos u Skupštini, utvrđuje iznos novčane naknade zamjeniku u slučaju kada zamjenjuje predsjedavajućeg Skupštine, utvrđuje iznos naknade troškova upotrebe mobilnog telefona zamjeniku predsjedavajućeg;
- k) daje Skupštini prijedloge za rješavanje drugih pitanja vezanih za budžet Skupštine.

Član 38.

Komisija za poljoprivredu, šumarstvo, vodoprivredu i veterinarstvo dužna je da:

- a) razmatra pitanja iz oblasti poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede i veterinarstva;
- b) razmatra akta kojim se utvrđuje politika korištenja poljoprivrednog zemljišta i šumskih resursa;
- c) vrši i druge poslove koje joj povjeri Skupština.

Član 39.

Komisija za prostorno uređenje, stambeno-komunalnu politiku, infrastrukturu i zaštitu okolice ima nadležnost za razmatranje akata i davanje mišljenja Skupštini:

- a) u oblasti prostornog i urbanističkog uređenja na nivou Kantona;
- b) u oblasti komunalnih djelatnosti vezanih za organiziranje, razvoj, unapređenje i finansiranje komunalnih usluga na nivou Kantona;
- c) u području politike stambene izgradnje;

- d) o pitanjima finansiranja održavanja i upravljanja stambenim zgradama;
- e) u oblasti zaštite i očuvanja prirodnog okoliša, zaštite flore i faune;
- f) vrši i druge poslove koje joj povjeri Skupština.

Član 40.

Komisija za rad, socijalnu politiku, izbjeglice i zdravstvo, nadležna je da:

- a) razmatra pitanja iz oblasti rada, socijalne politike, izbjeglica i zdravstva;
- b) razmatra nacрте i prijedloge propisa, kao i informacije, izvještaje i analize o stanju iz oblasti rada, socijalne politike, izbjeglica i zdravstva, te daje Skupštini svoje mišljenje i stavove o njima;
- c) prati i izvještava Skupštinu o stanju u oblasti zapošljavanja, zaštite prava zaposlenih i nezaposlenih građana;
- d) daje Skupštini prijedloge mjera za povećanje zaposlenosti i unapređenje životnog standarda građana;
- e) prati i izvještava Skupštinu o stanju u oblasti socijalne politike, izbjeglica i zdravstva;
- f) daje prijedloge akcija za unapređenje socijalnog dijaloga i saradnje sa organizacijama za zaštitu prava na rad;
- g) razmatra pitanja iz oblasti zdravstva i daje prijedloge za unaprjeđenje zdravstvene zaštite građana;
- h) vrši i druge poslove koje joj odredi Skupština.

Član 41.

Komisija za pravosuđe i upravu razmatra:

- a) propise o pitanjima iz oblasti pravosudnih institucija, tužilaštva, uprave, lokalne samouprave, Kantonalnog pravobranilaštva i službi pravne pomoći Kantona;
- b) pitanja o grbu, zastavi i pečatima Kantona;
- c) akte o javnom redu i miru i
- d) druga pitanja iz oblasti uprave i pravosuđa.

Član 42.

Komisija za ravnopravnost spolova, ljudska prava i građanske slobode:

- a) razmatra predstavke i žalbe građana i građanskih udruženja, institucija i organizacija a koje se odnose na povrede ljudskih prava i građanskih sloboda od strane institucija i organizacija u nadležnosti Kantona i o tome izvještava Skupštinu i podnosioca, osim u slučajevima o kojima traje sudski postupak;
- b) radi na slučajevima predstavljeni i žalbi koje se odnose na prava i dužnosti koje obavlja Kanton i njegovi organi, o tome obavještava podnosioca i Skupštinu sa prijedlogom rješenja za podnesene slučajeve;
- c) razmatra prijedloge građana, građanskih udruženja, institucija i organizacija o mjerama za unapređenje, zaštitu i promociju ljudskih prava i građanskih sloboda i o tome podnosi izvještaj podnosiocu i Skupštini sa prijedlogom akcija koje treba poduzeti;
- d) daje Skupštini prijedloge akcija za otklanjanje utvrđenih uzroka kršenja prava i sloboda;

- e) razmatra nacрте i prijedloge zakona i drugih akata Skupštine iz aspekta poštivanja osnovnih ljudskih prava i građanskih sloboda i o tome daje mišljenje nadležnim radnim tijelima Skupštine a po potrebi i Skupštini;
- f) razmatra nacрте i prijedloge propisa iz nadležnosti Skupštine Kantona i daje mišljenja, prijedloge i inicijative o usklađenosti sa međunarodnim konvencijama i ostalim dokumentima vezanim za pitanja jednakosti spolova i
- g) saraduje sa drugim skupštinskim radnim tijelima, koordinacionim odborom Vlade Kantona za ravnopravnost spolova, parlamentarnim komisijama za jednake mogućnosti, Agencijom za ravnopravnost spolova BiH i FBiH, nevladinim organizacijama, koje se bave ravnopravnošću spolova, te drugim institucijama;
- h) vrši nadzor nad provedbom i praćenje poštivanja Etičkog kodeksa poslanika u Skupštini, razmatra podnesene prijave o povredi odredaba Kodeksa, provodi postupak utvrđivanja postojanja povrede odredaba Kodeksa, te izriče propisane mjere, a u slučaju ocjene da nije bilo povrede odredaba Kodeksa, o tome obavještava podnosioca prijave;
- i) najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini Kantona izvještaje o pitanjima provođenja Etičkog kodeksa poslanika u Skupštini.

Član 43.

Komisija za ustavna pitanja nadležna je da:

- a) prati i izvještava Skupštinu najmanje jedanput godišnje o primjeni Ustava i procesu realizacije ustavnih prava građana i institucija;
- b) inicira i daje prijedloge Skupštini za promjene i usklađivanje ustavnih odredbi sa promjenama u nadređenim ustavnim aktima;
- c) daje Skupštini mišljenje o prijedlozima promjena Ustava Federacije BiH i
- d) obavlja druge poslove u skladu sa ovim Poslovnikom i potrebama Skupštine.

Član 44.

Zakonodavno-pravna komisija nadležna je za:

- a) razmatranje nacрта i prijedloga zakona i drugih akata koje donosi Skupština u pogledu njihove usklađenosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona, nadređenim zakonskim aktima i pravnim sistemom, kao i u pogledu pravne obrade;
- b) praćenje procesa zakonodavne procedure i metodologije u cilju ujednačavanja pravno-tehničke obrade zakona i drugih akata koje donosi Skupština;
- c) razmatranje općih akata organizacija i institucija na koje Skupština daje saglasnost sa aspekta usklađenosti sa odnosnim zakonima;
- d) utvrđivanje prečišćenih tekstova zakona i drugih akata koje donosi Skupština, ako je za to ovlaštena tim zakonima, odnosno aktima;
- e) pripremanje programa rada zakonodavne djelatnosti Skupštine i usklađivanje ukupnog programa rada Skupštine;
- f) učestvovanje u aktivnostima za davanje autentičnog tumačenja zakona i drugih akata;
- g) utvrđivanje odgovora ustavnim sudovima u slučajevima pokretanja postupka, pred ustavnim sudovima, za ocjenu ustavnosti akata Skupštine;
- h) obavljanje drugih poslova u skladu sa ovim Poslovnikom.

Prijedlozi komisije, koji su formulisani kao izmjene ili dopune prijedloga zakona, unose se u njen izvještaj i smatraju se njenim amandmanima.

Član 44a.

Komisija za borbu protiv korupcije nadležna je da:

- a) prati stanje na uočavanju pojava svakog oblika korupcije tj. zloupotrebe ovlasti radi lične ili skupne koristi, bilo da se radi o javnom ili privatnom sektoru;
- b) prati pojave nezakonitog raspolaganja budžetskim sredstvima, javnim fondovima, drugim vidovima javne potošnje, kao i raspolaganja sredstvima u javnim preduzećima, javnim ustanovama i preduzećima sa većinskim državnim kapitalom;
- c) ukazuje poslanicima Skupštine na pojave nezakonitog ili nesavjesnog korištenja sredstava u oblastima koje prate i podnosi mišljenja i prijedloge Skupštini u ostvarivanju njenih prava i dužnosti u okviru borbe protiv korupcije;
- d) daje mišljenje o propisima i drugim aktima od značaja za borbu protiv korupcije i inicira donošenje odgovarajućih propisa i drugih akata koji će doprinijeti borbi protiv korupcije,
- e) ostvaruje saradnju sa drugim državnim organima i sličnim tijelima u Bosni i Hercegovini, Federaciji BiH i drugim kantonima, kao i međunarodnim organizacijama i tijelima u okviru borbe protiv korupcije;
- f) inicira ispitivanje i razmatranje eventualnih slučajeva korupcije na području Kantona, po vlastitom saznanju ili po podnesenim prijavama i o uočenim i prijavljenim pojavama korupcije obavještava nadležne organe;
- g) obavlja i druge poslove shodno ovom Poslovniku i potrebama Skupštine.

Član 44b.

Komisija za boračka i invalidska pitanja nadležna je da:

- a) razmatra prijedloge Vlade Kantona i resornog ministarstva za utvrđivanje politike u oblasti boračko-invalidske zaštite;
- b) razmatra nacрте i prijedloge propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite u Kantonu;
- c) razmatra informacije, izvještaje i analize o stanju u oblasti boračko-invalidske zaštite, te daje Skupštini svoje mišljenje i stavove o njima;
- d) prati stanje u oblasti boračko-invalidske zaštite, te ukazuje Skupštini, Vladi i resornom ministarstvu na pojave i probleme u toj oblasti;
- e) prati realizaciju propisa i ostvarivanje zakonitosti koji mogu biti od interesa za korisnike boračko-invalidske zaštite, te obavještava Skupštinu o povredama i postupanjima pojedinih organa u primjeni tih propisa;
- f) obavlja i druge poslove shodno ovom Poslovniku i potrebama Skupštine.

III - NAČIN RADA SKUPŠTINE

1. Program rada

Član 45.

Skupština donosi Program rada za narednu godinu, do kraja tekuće godine.

Program rada sadrži zadatke Skupštine, koji proizilaze iz Ustava, zakona, planskih dokumenata Kantona, kao i druge poslove i zadatke iz nadležnosti Skupštine.

Program rada uključuje osnovni sadržaj, način izvršavanja, nosioce poslova, rokove za razmatranje pojedinih pitanja na sjednicama Skupštine i procedure donošenja odnosnih akata.

Član 46.

U pripremanju za izradu programa predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg i sekretar Skupštine pribavljaju prijedloge i mišljenja o pitanjima koja treba unijeti u Program rada od poslanika, radnih tijela Skupštine, klubova poslanika, Vlade, općinskih vijeća, kantonalnih organa i organizacija, te udruženja građana.

Na osnovu primljenih prijedloga i sugestija Kolegij priprema i utvrđuje prijedlog Programa rada Skupštine koji se upućuje Skupštini na razmatranje i donošenje.

Član 47.

Skupština šestomjesečno razmatra ostvarivanje programa rada i preuzima odgovarajuće mjere za njegovo izvršenje.

Član 48.

Program rada Skupštine objavljuje se u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona" i kao posebna publikacija dostupna javnosti.

2. Sjednice Skupštine

Član 49.

Skupština radi u sjednicama.
Sve sjednice Skupštine su javne.

Član 49a.

Na sjednici Skupštine i na sjednicama radnih tijela može se odlučiti da se o materijalima koji predstavljaju tajne podatke za koje su utvrđeni stepeni tajnosti u skladu sa posebnim propisima, odnosno materijale koji su dostavljeni sa oznakom određenog stepena povjerljivosti raspravlja bez prisustva javnosti.

Član 50.

Skupština može održavati i svečane sjednice ili dio sjednice proglasiti svečanom.

Izuzetno, u okolnostima opasnosti po javnu sigurnost i sigurnost građana širih razmjera, elementarnih nepogoda, velikih šteta za imovinu, epidemija i slično, Predsjedavajući Skupštine po vlastitoj inicijativi ili inicijativi ¼ poslanika može da sazove sjednicu u kraćim rokovima od

onih predviđenih ovim Poslovníkom, a dnevni red za ovu sjednicu predlaže se na samoj sjednici, koja je hitnog karaktera.

3. Sazivanje sjednice

Član 51.

Sjednice Skupštine saziva Predsjedavajući, a u slučaju njegove spriječenosti, jedan od njegovih zamjenika.

Ukoliko Skupština nema zamjenika predsjedavajućeg, sjednicu može sazvati i voditi najstariji poslanik u Skupštini.

U slučaju odbijanja predsjedavajućeg da sazove sjednicu Skupštine, sjednicu može sazvati jedan od njegovih zamjenika, a ako to odbiju i oba zamjenika, sjednicu može sazvati pismeno ovlašteni predstavnik najmanje 1/3 poslanika (12 poslanika), uz stručnu pomoć sekretara Skupštine.

Član 52.

U slučaju iz stava 3. člana 51. ovog Poslovníka, Kolegij Skupštine obavezan je da na prvoj narednoj sjednici Skupštine, kao prvu tačku dnevnog reda stavi raspravu o odgovornosti predsjedavajućeg, odnosno njegovih zamjenika, u procesu odbijanja sazivanja sjednice.

Član 53.

Poziv za sjednicu Skupštine upućuje se poslanicima, Vladi i ostalim učesnicima u sjednici, skupa sa prijedlogom dnevnog reda, najmanje 8 dana prije održavanja sjednice.

Izuzetno, u slučajevima postojanja javnog interesa ili drugih opravdanih i nužnih razloga, koje Kolegij procjeni, rok za dostavu poziva za sjednicu Skupštine iz stava 1. ovog člana, može biti skraćen, odlukom Kolegija.

Poziv za hitnu sjednicu Skupštine dostavlja se najkasnije 24 sata prije održavanja sjednice Skupštine.

Materijali za pojedine tačke dnevnog reda sjednice mogu se u slučajevima predviđenim članovima 50. stav 2, 55. stav 1. i člana 134. stav 3. dostaviti i na samoj sjednici.

4. Dnevni red sjednica Skupštine

Član 54.

Prijedlog dnevnog reda sjednice priprema Kolegij na svojim sjednicama.

Zahtjev za uvrštavanjem na dnevni red sjednice određenog pitanja ima pravo podnijeti Kolegiju svaki poslanik, predsjedavajući svakog radnog tijela Skupštine, svaki klub poslanika, svaki od klubova naroda, premijer ili ovlašteni predstavnik Vlade.

Član 55.

Zahtjevi za izmjenama prijedloga dnevnog reda sjednice dostavljaju se Kolegiju, u pisanoj formi i sa obrazloženjem, najkasnije 4 dana prije održavanja sjednice.

Zahtjev za izmjenu prijedloga dnevnog reda sjednice može biti podnešen od strane poslanika, klubova poslanika, klubova naroda, premijera ili ovlaštenog predstavnika Vlade.

Član 56.

Dnevni red sjednice utvrđuje se, na osnovu prijedloga Kolegija Skupštine i zahtjeva podnesenih u skladu sa čl. 54. i 55, na početku sjednice, većinom glasova od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

Na sjednici Skupštine ne može biti podnešen zahtjev za izmjenama i dopunama dnevnog reda.

5. Kvorum za sjednice Skupštine

Član 57.

Kvorum svih sjednica Skupštine čini natpolovična većina svih poslanika u Skupštini.

Na temelju utvrđene evidencije od strane Stručne službe Skupštine, predsjedavajući konstatuje broj prisutnih poslanika, postojanje kvoruma i o tome obavještava poslanike.

Svi akti Skupštine donose se natpolovičnom većinom od ukupnog broja poslanika u Skupštini, ukoliko Ustavom ili zakonom nije drugačije propisano.

6. Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član 58.

U slučajevima koji se odnose na usvajanje zakona, drugih propisa ili akata za koje se tvrdi da spadaju u listu vitalnih nacionalnih interesa, primjenjuje se procedura koja proizilazi iz Ustava i ovog Poslovnika.

Član 59.

Ako najmanje dvoje od predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Skupštine tvrde da neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spada u listu vitalnih nacionalnih interesa uspostavljenju ustavom, za njegovo usvajanje potrebna je većina glasova unutar svakog od klubova poslanika konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini.

Osobe iz stava 1. ovog člana, tvrdnju da neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spada u listu vitalnih nacionalnih interesa dužne su podnijeti Skupštini, u pisanom obliku u roku od najmanje sedam dana prije dana održavanja sjednice Skupštine.

Član 60.

Predsjedavajući i njegovi zamjenici dužni su odlučiti o tome da li neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spada u listu vitalnih nacionalnih interesa u roku od sedam dana od dana kada je postavljena takva tvrdnja.

Član 61.

Ako samo Predsjedavajući ili samo jedan od njegovih zamjenika tvrdi da neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spada u listu vitalnih nacionalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba naroda može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

Rok u kome Predsjedavajući ili samo jedan od njegovih zamjenika podnosi tvrdnju da neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine spada u listu vitalnih nacionalnih interesa je 8 dana prije održavanja sjednice Skupštine odnosno četiri dana za klub naroda.

Rokovi utvrđeni u članu 59. stav 2. članu 60. i članu 61. stav 2. ovog Poslovnika odnose se na zakone, druge propise ili akte koji se donose u redovnom postupku.

Kada dvotrećinska većina jednog od klubova naroda odluči da se neki zakon, drugi propis ili akt Skupštine odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje tog zakona, propisa ili akta Skupštine potrebna je većina glasova unutar svakog kluba naroda zastupljenih u Skupštini.

Ukoliko se većina iz prethodnog stava ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, koji donosi konačnu odluku o tome da li se predmetni zakon, propis ili akt Skupštine odnosi na vitalni nacionalni interes konstitutivnog naroda.

Član 62.

Ako Ustavni sud odluči da se radi o vitalnom nacionalnom interesu, predmetni zakon, propis ili drugi akt Skupštine smatra se neusvojenim, a dokument se vraća predlagачu koji treba pokrenuti novu proceduru.

U slučaju iz prethodnog stava, predlagач ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili drugog akta Skupštine.

Član 63.

Ako Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom nacionalnom interesu, zakon, propis ili drugi akt Skupštine smatra se usvojenim.

7. Tok sjednice

Član 64.

Nakon utvrđivanja kvoruma sjednice, a prije utvrđivanja dnevnog reda, Skupština raspravlja i usvaja Zapisnik sa prethodne sjednice.

Skupština glasanjem potvrđuje usvajanje zapisnika sa prethodne sjednice.

Nakon usvajanja zapisnika predsjedavajući informiše Skupštinu o dostavljenim odgovorima na poslanička pitanja i inicijative i daje potrebna obavještenja.

Svaki poslanik ima pravo iznijeti svoj stav o dobijenom odgovoru i zatražiti dopunu odgovora.

Izjašnjenje poslanika o dobijenom odgovoru na poslaničko pitanje i inicijativu ne može trajati duže od tri minute.

Član 65.

Nakon elaboracije odgovora na poslanička pitanja i inicijative, poslanici imaju pravo, u okviru djelokruga Skupštine, da postavljaju poslanička pitanja i pokreću inicijative i traže obavještenja.

Član 66.

Predsjedavajući predlaže dnevni red sa eventualno pristiglim zahtjevima za izmjenama i dopunama dnevnog reda i stavlja ga na raspravu i izglasavanje.

Predsjedavajući vodi nastavak sjednice u skladu sa dnevnim redom sjednice.

Član 67.

Na sjednici se raspravlja o svakom pitanju dnevnog reda prije nego što se o njemu odlučuje, osim ako ovim Poslovnikom nije drugačije propisano.

Član 68.

Poslanik može da govori pošto zatraži i dobije riječ od predsjedavajućeg i to samo o pitanju o kome se raspravlja.

Predsjedavajući daje riječ poslanicima po redu kojim su se prijavili.

Ukoliko se poslanik udalji od tačke dnevnog reda o kojoj se vodi rasprava, predsjedavajući će ga upozoriti, a ako se i poslije upozorenja ne pridržava tačke dnevnog reda, predsjedavajući će mu oduzeti riječ.

Član 68a.

Rasprava o pojedinim tačkama dnevnog reda sjednice ograničena je i to:

- za poslanike, pojedinačno do 10 minuta kada prvi put diskutuju, a kada se ponovno jave za riječ po istom pitanju ovo pravo se ograničava na 3 minute;
- za predstavnika klubova poslanika, do 15 minuta;
- za predstavnika radnih tijela do 5 minuta.

Član 69.

Ni jedan poslanik ne može govoriti po drugi put, dok se ne iscrpi lista prvog prijavljivanja.

Prijava za učešće u raspravi može se podnijeti do zaključenja rasprave.

Član 70.

Poslanik može zatražiti riječ da bi ispravio krivi navod i dobiva riječ odmah.
Poslanik je obavezan da se ograniči na onaj dio diskusije koji smatra krivim navodom i ne može dobijenu riječ iskoristiti za raspravu i diskusiju o bilo čemu drugom.
Ispravka krivog navoda ne može trajati duže od tri minute.

Član 71.

Poslanik može zatražiti pravo na repliku da bi ispravio navod koji može izazvati nesporazum ili zahtijeva objašnjenje.
Predsjedavajući će replikantu dati riječ odmah po završetku izlaganja govornika koji je izazvao repliku, a ista može trajati najduže tri minute.
Replika istom govorniku po istom pitanju od strane jednog poslanika dozvoljena je najviše dva puta.

Član 72.

Poslaniku koji želi da govori o povredi Poslovnika, ili o nepridržavanju dnevnog reda, predsjedavajući daje riječ čim je ovaj zatraži.
Izlaganje po prigovoru ne može trajati duže od tri minute.
Poslije iznesenog prigovora Predsjedavajući daje objašnjenje.

Član 73.

Red na sjednicama održava predsjedavajući Skupštine.
Povredom reda na sjednici smatra se:

- a) nepridržavanje odredbi Poslovnika;
- b) nekorektno i nedolično ponašanje prema poslanicima, učesnicima i prisutnima na sjednici i
- c) ometanje normalnog rada na sjednici.

Za povredu reda na sjednici predsjedavajući može opomenuti poslanika ili mu oduzeti riječ.

Opomena će se izreći poslaniku koji na sjednici ponašanjem ili govorom narušava red i odredbe ovog Poslovnika.

Poslaniku će se oduzeti riječ ako svojim govorom na sjednici narušava red i odredbe ovog Poslovnika, a već je na istoj sjednici bio opomenut da se pridržava reda i odredaba ovog Poslovnika.

Ukoliko poslanik nastavi sa povredom reda sjednice, predsjedavajući može prekinuti sjednicu do uspostave normalnih uvjeta za rad sjednice i poduzeti druge mjere u skladu sa kodeksom ponašanja poslanika.

Kodeks ponašanja poslanika propisuje šta predstavlja nekorektno i nedolično ponašanje prema poslanicima, učesnicima i prisutnima na sjednici i šta predstavlja ometanje normalnog rada na sjednici.

Ostali učesnici u radu sjednice, predstavnici medija javnog informisanja i građani koji prisustvuju sjednici, dužni su da se pridržavaju reda i da ne ometaju rad sjednice.

Član 74.

Pauze tokom sjednice, do 30 minuta, može tražiti klub poslanika, klub naroda, ili grupa od 1/3 poslanika.

Zahtjev za pauzama do 30 minuta odobrava Predsjedavajući, bez izjašnjavanja Skupštine.

O zahtjevu za pauzom dužom od 30 minuta odlučuje Skupština.

Na zahtjev predsjednika kluba poslanika ili ovlaštenog predstavnika kluba poslanika, predsjedavajući odobrava pauzu u trajanju od pet do deset minuta za ad-hoc konsultacije, s tim što poslanici u pravilu ostaju na svojim mjestima u sali za sjednice.

Član 74a.

Na obrazložen i opravdan zahtjev Kluba poslanika ili Kluba naroda, Skupština može odlučiti da se prekine rad sjednice Skupštine, u kom slučaju se nastavak sjednice mora zakazati najkasnije za 15 dana.

O nastavku rada sjednice poslanici se, u pravilu, obavještavaju pismenim putem, a izuzetno, iz razloga hitnosti, usmeno.

8. Način odlučivanja

Član 75.

Po završenoj raspravi Skupština odlučuje o prijedlogu, koji može usvojiti, odbiti ga ili odložiti izjašnjavanje radi daljeg proučavanja.

O podnesenim prijedlozima odlučuje se redoslijedom kojim su prijedlozi izneseni.

Radi efikasnijeg razmatranja prijedloga i cjelishodnosti odlučivanja može se odlučiti da se od ovog redoslijeda odstupi i prijedlozi razmatraju po grupi pitanja koja čine cjelinu.

Raspravu zaključuje Predsjedavajući kad utvrdi da više nema prijavljenih poslanika za diskusiju.

Član 76.

Odlučivanje na sjednicama Skupštine vrši se glasanjem i u pravilu ono je javno, osim ako Ustavom, zakonom ili ovim Poslovníkom nije utvrđena obaveza tajnog glasanja.

Član 77.

Prije početka glasanja predsjedavajući će uz pomoć Stručne službe utvrditi tačan broj prisutnih poslanika.

Član 78.

Poslanici glasaju tako što se izjašnjavaju za prijedlog, protiv prijedloga ili kao uzdržani. Svi poslanici koji su prisutni u trenutku glasanja, dužni su se izjasniti na jedan od načina iz prethodnog stava.

Glasanje se obavlja podizanjem kartona ili pojedinačnim izjašnjavanjem svakog poslanika.

Član 79.

Kada postoji sumnja u rezultat glasanja, pristupa se pojedinačnom izjašnjavanju poslanika.

Zahtjev za pojedinačnim izjašnjavanjem poslanika mogu podnijeti predsjedavajući, jedan od klubova poslanika ili najmanje pet poslanika koji su prisustvovali glasanju dovedenom u sumnju.

U slučaju iz prethodnog stava, sekretar Skupštine pojedinačno proziva poslanike i bilježi njihov glas.

Član 80.

Ako se glasanje obavlja tajno, Skupština će posebnim zaključkom odrediti način i tok ovakvog glasanja.

9. Zapisnici

Član 81.

Sjednice Skupštine imaju cjelovit tonski zapis, a po mogućnosti i potpun video zapis. Na osnovu tonskog zapisa izrađuje se transkript toka sjednice.

Član 82.

Na osnovu transkripta toka sjednice sačinjava se zapisnik sa sjednica Skupštine.

Zapisnik sadrži:

- a) Redni broj sjednice, datum i mjesto održavanja, podatke o prisutnim poslanicima;
- b) popis svih tačaka dnevnog reda;
- c) zaključke i rezultate glasanja i
- d) skraćeni prikaz toka sjednice.

Zapisnik se dostavlja svim poslanicima i Vladi.

Član 83.

Svaki poslanik ima pravo na narednoj sjednici staviti primjedbe na zapisnik.

O osnovanosti primjedbi odlučuje se na sjednici bez rasprave.
Ako se primjedbe usvoje, u zapisniku će se izvršiti odgovarajuće izmjene.
Zapisnik na koji nisu stavljene primjedbe, odnosno u kome su prema usvojenim primjedbama izvršene izmjene, daje se na usvajanje.
Zapisnik potpisuju predsjedavajući Skupštine, sekretar Skupštine i zapisničar.

Član 84.

Svi tonski zapisi, video zapisi, transkripti i zapisnici se čuvaju u arhivi Skupštine, za njih je odgovoran sekretar Skupštine, a dostupni su na uvid javnosti u skladu sa zakonom.

IV – DUŽNOSTI I PRAVA POSLANIKA

Član 85.

Poslanici u Skupštini Kantona biraju se u skladu sa Izbornim zakonom BiH.
Mandat poslanika traje 4 godine.
Mandat poslanika prestaje prije isteka roka od 4 godine u skladu sa odredbama Izbornog zakona BIH.

Član 86.

Poslancima se izdaje poslanička legitimacija.
Pravilnik o izgledu, sadržaju i upotrebi, te načinu vođenja evidencije poslaničke legitimacije donosi Kolegij Skupštine na prijedlog predsjedavajućeg.

Član 87.

Poslanik ima dužnost da prisustvuje sjednicama Skupštine, sjednicama radnih tijela čiji je član i da učestvuje u njihovom radu i odlučivanju.
Da bi odgovornije i potpunije obavljao svoju dužnost poslanik može prisustvovati sjednicama radnih tijela Skupštine kojima nije član, bez prava odlučivanja.
Poslanik ima pravo da na vlastiti zahtjev dobije informacije i materijale za sjednice radnih tijela u kojima nije član.

Član 88.

Poslanik koji je spriječen da prisustvuje sjednici Skupštine ili radnog tijela čiji je član, dužan je o tome u pismenoj formi ili na drugi način izvijestiti predsjedavajućeg Skupštine, odnosno radnog tijela.
Pismena obavijest je nužna i u slučajevima kada poslanik mora napustiti sjednicu prije njenog kraja.

Član 89.

Poslanik ima pravo i dužnost da:

- a) inicira donošenje odluka i zakona u nadležnosti Skupštine;
- b) inicira donošenje drugih akata u nadležnosti Skupštine;
- c) pokreće rasprave o pitanjima u kojima je Skupština nadležna i
- d) u roku predviđenom ovim Poslovníkom dobije sve informacije i materijale vezane za rad Skupštine i njenih tijela.

Član 90.

Poslanik ima pravo na novčanu naknadu za svoj rad u Skupštini, te naknadu materijalnih troškova, u skladu sa zakonom.

Član 91.

Poslanik uživa imunitet za svoj rad u Skupštini, u skladu sa zakonom.

V – JAVNOST RADA SKUPŠTINE

Član 92.

Rad Skupštine je javan.

Skupština obezbjeđuje javnost rada blagovremenim, potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o svom radu.

Član 93.

Skupština obezbjeđuje svim sredstvima javnog informisanja, pod jednakim uslovima, pristup informacijama kojima raspolaže, a naročito omogućava pristup skupštinskim materijalima, izdaje službena saopćenja i organizuje konferencije za štampu na inicijativu predsjedavajućeg ili Kolegija.

Pristup informacijama iz prethodnog stava može biti uskraćen samo ako one predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu, na način propisan zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 94.

Građanima i predstavnicima sredstava javnog informisanja osigurava se slobodan pristup sjednicama Skupštine u za njih posebno rezervisanom prostoru, kako to utvrdi Kolegij i u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 95.

Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja regulisana stavom 2. člana 93. bit će održana bez prisustva sredstava javnog informisanja i zatvorena za javnost.

U slučaju iz prethodnog stava predsjedavajući je dužan javnosti obrazložiti razloge zatvaranja sjednice Skupštine.

Član 96.

Sjednice komisija Skupštine u pravilu su otvorene za javnost.
Predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima bit će omogućeno prisustvovanje u skladu sa prostornim mogućnostima.

Član 97.

Gost na sjednicama Skupštine ima pravo da:

- a) učestvuje u radu Skupštine i raspravi pred Skupštinom prema odobrenju predsjedavajućeg, koji se prethodno konsultuje sa svojim zamjenicima;
- b) iznosi ekspertsko mišljenje na osnovu odobrenja Kolegija i
- c) daje prijedloge Skupštini za rješavanje određenih pitanja na osnovu poziva Skupštine.

Zahtjev za učešće u raspravi gost podnosi predsjedavajućem.

Član 98.

Sekretar Skupštine dužan je organizovati rad Službe Skupštine na način koji omogućava da se brzo i efikasno obrade svi zahtjevi koji su Skupštini upućeni po osnovu propisa o slobodi pristupa informacijama.

VI – AKTA SKUPŠTINE

1. Opće odredbe o aktima

Član 99.

Skupština donosi Ustav, zakone, kantonalni budžet, prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke, smjernice, strategije i analize, daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta te, u slučajevima propisanim zakonom, daje mišljenja.

Kad razmatra informacije, izvještaje i druge akte o pitanjima iz nadležnosti Kantona ili ako su ti akti planirani Programom rada Skupštine, Skupština donosi Zaključak o prihvatanju, odbijanju ili odlaganju izjašnjavanja radi daljeg proučavanja ili dorade tih izvještaja, odnosno informacija.

Podnosilac izvještaja ili informacije može da do otvaranja pretresa, povuče svoj izvještaj ili informaciju.

U slučaju razmatranja akata iz prethodnog stava, o pitanjima koja nisu u nadležnosti Kantona, Skupština ih prima na znanje.

Član 100.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostala opća akta odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 101.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim Poslovníkom određeno.

Član 102.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog djelokruga rada.

Član 103.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 104.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

Rezolucijom se daju i političke smjernice za rad Vlade, kao i drugih kantonalnih organa i organizacija.

Član 105.

Preporukom se izražava mišljenje Skupštine u vezi sa usklađivanjem odnosa i razvijanjem međusobne saradnje političko-teritorijalnih jedinica i ostalih subjekata o pitanjima od kantonalnog interesa.

Član 106.

Smjericama se utvrđuju obaveze Vlade i kantonalnih organa uprave u vezi sa politikom izvršavanja zakona i drugih propisa i općih akata i usmjerava njihov rad.

Član 106a.

Strategijom se utvrđuju opći pravci budućeg djelovanja i dugoročna politika u određenoj oblasti usmjereni ostvarivanju tačno određenih ciljeva.

Podnosilac strategije može da do otvaranja pretresa, povuče strategiju.

Član 106b.

Analizom se utvrđuje stanje u određenoj oblasti u nadležnosti Skupštine Kantona, uzroci takvog stanja, te daju preporuke za poboljšanje istog.

Podnosilac analize može da do otvaranja pretresa, povuče analizu.

Član 106c.

Mišljenjem se izražava stav Skupštine o određenom pitanju od interesa za Kanton, u slučajevima propisanim zakonom.

Član 107.

Akte koji su donoseni na sjednici Skupštine potpisuje predsjedavajući.

Član 108.

Izvornikom zakona, odnosno drugog propisa ili općeg akta Skupštine smatra se onaj tekst zakona odnosno drugog propisa ili općeg akta koji je usvojen na sjednici Skupštine.

Član 109.

Na izvornike zakona i drugih akata stavlja se pečat Skupštine.

Izvornici zakona i drugih akata Skupštine čuvaju se u Skupštini.

O izradi izvornika, stavljanju pečata na njih, njihovom čuvanju i evidenciji stara se sekretar Skupštine.

Član 110.

Zakon i drugi akti Skupštine objavljuju se u Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona na jezicima konstitutivnih naroda, na način uređen posebnim propisom.

Zaključci doneseni na sjednici Skupštine dostavljaju se organima i organizacijama na koje se odnose.

O objavljivanju zakona i drugih akata Skupštine donesenih na sjednici Skupštine, stara se sekretar Skupštine.

2. Postupak za donošenje zakona

a) Inicijativa za donošenje zakona

Član 111.

Inicijativu za donošenje zakona može pokrenuti svaki poslanik Skupštine, radno tijelo Skupštine, Vlada, ministarstva i ostali kantonalni organi, kantonalna javna preduzeća i druga pravna lica, općinska vijeća, kao i građani i njihova udruženja.

Inicijativa se podnosi u pisanoj formi sa obrazloženjem.

Inicijativa za donošenje zakona dostavlja se predsjedavajućem.

Član 112.

Inicijativu za donošenje zakona predsjedavajući dostavlja Zakonodavno-pravnoj komisiji Skupštine i Vladi Kantona na mišljenje.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine i Vlada Kantona dužni su se izjasniti o inicijativi za donošenje zakona u roku od 30 dana.

Po pribavljenim mišljenjima Zakonodavno-pravne komisije i Vlade, Skupština na sjednici donosi zaključak kojim se inicijativa odbija ili se prihvata i određuje način pripreme i nosioci izrade nacrt zakona.

Bilo da inicijativu odbije ili prihvati, Skupština će svoj zaključak dostaviti podnosiocu inicijative.

b) Prethodni postupak

Član 113.

Prije podnošenja nacrt zakona, predlagač može podnijeti teze za izradu zakona, radi prethodne rasprave o potrebi donošenja zakona, o osnovnim pitanjima koja treba urediti zakonom i o načelima na kojima treba odnose urediti zakonom.

Član 114.

Skupština prethodno ocjenjuje da li će razmatrati teze za izradu zakona ili će zaključkom obavezati predlagača da odmah pripremi nacrt zakona.

Ako Skupština prihvati da razmatra teze za izradu zakona, zaključkom utvrđuje potrebu donošenja zakona, načela na kojima treba da se zasniva nacrt zakona i osnovna pitanja koja treba urediti zakonom.

c) Nact zakona

Član 115.

Postupak za donošenje zakona obuhvata razmatranje nacrt i prijedloga zakona, ako ovim Poslovnikom nije drugačije propisano.

Član 116.

Nacrt zakona može podnijeti svaki poslanik, radno tijelo Skupštine, Vlada Kantona i općinsko vijeće.

Član 117.

Nacrt zakona treba da bude izrađen tako da su u njemu formulisana, u vidu pravnih odredaba, rješenja koja se predlažu.

Pojedine odredbe mogu se dati u jednoj ili više alternativa.

Nacrt zakona treba da sadrži obrazloženje u kome se navode ustavni osnov za donošenje zakona, razlozi zbog kojih treba donijeti zakon, načela na kojima se zakon temelji, objašnjenje pravnih rješenja sadržanih u nacrtu, finansijska i druga sredstva potrebna za sprovođenje zakona i način njihovog obezbjeđenja i mišljenja organa i organizacija koji su u toku izrade nacrtu konsultovani, sa razlozima zbog kojih su ona uvrštena u nacrt ili odbijena.

Kad se nacrtom zakona vrše izmjene ili dopune zakona, uz nacrt se prilaže i tekst odredaba zakona koji se mijenjaju, odnosno dopunjuju.

Član 118.

Nacrt zakona dostavlja se predsjedavajućem u pisanoj formi i u elektronskoj formi (disketa, CD i sl.). Tekst u elektronskoj formi mora biti istovjetan tekstu materijala dostavljenog u pisanoj formi.

Predsjedavajući upućuje nacrt poslanicima radi razmatranja u komisijama, klubovima poslanika, klubovima naroda i drugim radnim tijelima Skupštine.

Nacrt zakona predsjedavajući dostavlja i Vladi radi davanja mišljenja u slučajevima kada nacrt nije utvrdila Vlada.

Mišljenje iz prethodnog stava Vlada Kantona dužna je dostaviti u roku od 30 dana.

Član 119.

Nacrt zakona razmatra se na sjednici Skupštine po isteku roka od 15 dana od dana dostavljanja poslanicima, a izuzetno, na osnovu prethodno donesene odluke Kolegija, može se razmatrati i po isteku kraćeg roka, koji odredi Kolegij.

U roku iz prethodnog stava, Zakonodavno-pravna komisija i druga nadležna tijela Skupštine dužna su razmotriti nacrt i o tome dostaviti izvještaj Skupštini sa mišljenjima, primjedbama i prijedlozima.

Član 120.

Pretres nacrtu zakona na sjednici Skupštine je, po pravilu, jedinstven.

Skupština može odlučiti da pretres nacrtu zakona obuhvata opći pretres i pretres o pojedinostima.

U općem pretresu poslanici iznose mišljenja o tome da li je potrebno donijeti zakon, o načelima na kojima zakon treba da se zasniva i da li su ta načela dosljedno sprovedena u nacrtu.

U pretresu o pojedinostima pretresaju se pojedine pravne odredbe.

Podnosilac nacrtu zakona može da do otvaranja pretresa, povuče svoj nacrt zakona.

Član 121.

Ako Skupština ocijeni da nije potrebno da se zakon donese, zaključkom odbija nacrt i taj zaključak dostavlja podnosiocu nacrta.

Zaključak iz prethodnog stava sadrži razloge koji su naveli Skupštinu da donese ovakvu ocjenu i odbije nacrt.

Član 122.

Ako Skupština ocijeni da se nastavi postupak donošenja zakona, ona će po završenom pretresu zaključkom prihvatiti nacrt zakona, te utvrditi svoje stavove i primjedbe na nacrt zakona i dostaviti ih podnosiocu nacrta i Vladi da ih uzme u obzir prilikom izrade prijedloga zakona.

d) Javna rasprava o nacrtu zakona, drugog propisa ili općeg akta

Član 123.

Kada Skupština prihvati nacrt zakona i kada ocijeni da se zakon bavi pitanjima koja su od posebnog značajna za građane, privredna društva, ustanove i druge organizacije i zajednice, te da je potrebno izvršiti šire konsultacije, Skupština zaključkom odlučuje da se o nacrtu zakona otvori javna rasprava.

Skupština može donijeti zaključak iz prethodnog stava na inicijativu predlagača zakona, klubova poslanika ili Vlade ukoliko ona nije predlagač zakona.

Član 124.

Zaključak o otvaranju javne rasprave sadrži odredbe o subjektima koji će organizovati i provesti javnu raspravu, obimu rasprave, kao i načinu finansiranja i roku za njeno provođenje.

O rezultatima javne rasprave Skupštini se podnosi izvještaj koji sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja.

Član 125.

Predlagač zakona dužan je da prilikom izrade prijedloga zakona uzme u obzir primjedbe, prijedloge i mišljenja sadržana u izvještaju o javnoj raspravi, kao i da obrazloži razloge zbog kojih nije pojedine primjedbe, prijedloge ili mišljenja uvrstio u prijedlog zakona.

Izuzetno, ako je predlagač zakona istovremeno bio zadužen da provede i javnu raspravu, dužan je zajedno sa prijedlogom zakona dostaviti izvještaj o rezultatima javne rasprave.

Skupština će na istoj sjednici razmatrati izvještaj i prijedlog zakona.

Član 126.

Odredbe ovog poslovnika koje se odnose na javnu raspravu o nacrtu zakona, shodno se primjenjuju i na javnu raspravu o nacrtima drugih propisa ili općih akata Skupštine.

e) Prijedlog zakona

Član 127.

Prijedlog zakona podnosi se u obliku u kome se donosi zakon.

Obrazloženje prijedloga sadrži, pored pitanja iz člana 117. stav 3. ovog Poslovnika, objašnjenja važnih pravnih instituta, izmjene i dopune koje su izvršene u odnosu na nacrt zakona, primjedbe i prijedloge na nacrt zakona koji nisu prihvaćeni i iz kojih razloga, kao i druge značajne okolnosti u vezi sa pitanjima koja se zakonom uređuju.

Član 128.

Pravo predlaganja zakona ima svaki poslanik, radno tijelo Skupštine, Vlada Kantona i općinsko vijeće.

O načinu podnošenja prijedloga zakona, njegovog upućivanja Skupštini, drugim tijelima Skupštine i zainteresovanim organima i drugim organizacijama i zajednicama, njegovog dostavljanja Vladi radi davanja mišljenja u slučajevima kada prijedlog nije utvrdila Vlada, njegovog razmatranja u Zakonodavno-pravnoj komisiji, shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovog Poslovnika koje se odnose na nacrt zakona.

Član 129.

Predsjedavajući, po prijemu, dostavlja prijedlog zakona poslanicima i on se može razmatrati na sjednici Skupštine po isteku roka od 15 dana od dana dostavljanja poslanicima, a izuzetno, na osnovu prethodno donesene odluke Kolegija, može se razmatrati i po isteku kraćeg roka, koji odredi Kolegij.

Član 130.

Prijedlog zakona prethodno razmatraju u skladu sa ovim Poslovnikom ovlaštena radna tijela Skupštine.

Član 131.

Pretres o prijedlogu zakona na sjednici Skupštine je, po pravilu, jedinstven.

Skupština može odlučiti da pretres prijedloga zakona obuhvata opći pretres i pretres u pojedinostima.

U općem pretresu prijedloga pretresa se prijedlog u načelu i da li je prijedlog izrađen u skladu sa zaključkom donesenim prilikom rasprave nacrt zakona, a mogu da se iznose mišljenja, traže objašnjenja i pokreću druga pitanja u vezi sa rješenjem datim u prijedlogu.

U toku pretresa o pojedinostima pretresaju se pojedina rješenja prijedloga.

Član 132.

Podnosilac prijedloga zakona i Vlada mogu do završetka pretresa predložiti Skupštini da se pretres prijedloga zakona odgodi.

O prijedlozima iz prethodnog stava i o drugim prijedlozima za odgađanje pretresa prijedloga zakona Skupština odlučuje odmah.

Podnosilac prijedloga zakona može da, do otvaranja pretresa, povuče prijedlog.

f) Amandmani

Član 133.

Prijedlog za izmjenu i dopunu prijedloga zakona i odluka podnosi se u obliku amandmana.

Pravo predlaganja amandmana ima svaki poslanik u Skupštini, svaki klub poslanika, radna tijela Skupštine i Vlada.

Član 134.

Amandman se podnosi pismeno, sa obrazloženjem.

Ako amandman sadrži odredbu kojom se angažuju finansijska sredstva, podnosilac amandmana je dužan da ukaže na izvore ovih sredstava.

Amandman se podnosi predsjedavajućem najkasnije tri dana prije dana određenog za održavanje sjednice na kojoj će se pretresati prijedlog zakona, a u slučajevima iz člana 53. stav 2. Poslovnika, do roka koji odredi Kolegij svojom odlukom.

Ukoliko amandman nije podnesen u skladu sa stavovima 1., 2. i 3. ovog člana, neće se razmatrati na sjednici Skupštine.

Podnosilac prijedloga zakona može da podnosi amandmane do završetka pretresa prijedloga zakona.

Vlada može da podnosi amandmane do završetka pretresa i na prijedlog zakona koji nije ona podnijela.

Član 135.

Na amandman predlagača zakona svaki poslanik može podnijeti amandman do zaključenja pretresa.

Kada se amandmanom mijenjaju načela na kojim se zasniva zakon ili se angažuju značajnija materijalna sredstva, na prijedlog 10 poslanika, Zakonodavno-pravne komisije, ili drugog radnog tijela Skupštine, Skupština može odlučiti da se odgodi rasprava, radi zauzimanja stavova u klubovima poslanika.

Član 136.

Ukoliko se amandmanom bitnije mijenja tekst prijedloga zakona, o amandmanu se ne može odlučiti prije nego što se o njemu izjasni Zakonodavno-pravna komisija i Vlada, ako ona nije predlagač amandmana.

Član 137.

Ako amandman na prijedlog zakona sadrži odredbe kojima se angažuju finansijska sredstva, predsjedavajući Skupštine dostavlja amandman i nadležnom kantonalnom organu u čiji

djelokrug spadaju pitanja obezbjeđenja sredstava i raspolaganja sredstvima, da razmotri uticaj odredbi amandmana na raspoloživa sredstva i na obezbjeđenje sredstava za finansiranje predloženog rješenja i da o tome izvijesti Skupštinu.

Član 138.

Izjašnjenje Vlade na podneseni amandman u pravilu se dostavlja u pisanoj formi Skupštini najkasnije 24 sata prije održavanja sjednice Skupštine na kojoj će se razmatrati prijedlog zakona na koji je podnesen amandman, a izuzetno, iz opravdanih razloga, izjašnjenje sa može dati u usmenoj formi na samoj sjednici Skupštine, ukoliko se ne radi o obimnom amandmanu i izjašnjenju.

Povodom amandmana na prijedlog zakona podnesenog u toku pretresa, Skupština može odlučiti da se pretres prekine da bi se o amandmanu izjasnila Vlada, nadležno radno tijelo ili klubovi naroda.

Član 139.

Podnosilac prijedloga zakona ima pravo da se izjasni o amandmanu.

Vlada Kantona ima pravo da se izjasni o amandmanu i kada nije podnijela prijedlog zakona.

Amandman podnosioca prijedloga zakona, kao i amandman drugog ovlaštenog predlagača sa kojim se podnosilac prijedloga saglasio postaje sastavni dio prijedloga zakona.

O amandmanu na prijedlog zakona sa kojim se nije saglasio predlagač, a podnosilac amandmana nije odustao od njega, Skupština glasa odvojeno.

g) Donošenje zakona po skraćenom postupku

Član 140.

Kad je to programom rada Skupštine predviđeno ili kad nije u pitanju složen i obiman zakon, podnosilac prijedloga zakona može umjesto nacрта da podnese prijedlog zakona i da predloži da se prijedlog zakona pretresa po skraćenom postupku, bez nacрта zakona.

Prijedlog zakona iz prethodnog stava dostavlja se poslanicima u roku koji ne može biti kraći od 15 dana od dana određenog za održavanje sjednice Skupštine na kojoj će se pretresati prijedlog zakona, a izuzetno, na osnovu prethodno donesene odluke Kolegija, može se razmatrati u roku propisanom u članu 119. stav 1.ovog Poslovnika.

O prijedlogu za donošenje zakona po skraćenom postupku odlučuje Skupština kao o prethodnom pitanju na sjednici Skupštine, tokom rasprave o dnevnom redu.

Ako Skupština ne prihvati da pretresa prijedlog zakona po skraćenom postupku, sa prijedlogom zakona će se postupiti kao sa nacrtom i o tom nacrtu odmah se vrši rasprava.

h) Donošenje zakona po hitnom postupku

Član 141.

Zakoni se, po pravilu, ne donose po hitnom postupku.

Izuzetno, po hitnom postupku može da se donese samo zakon kojim se uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo da izazove štetne posljedice za društvene interese u Kantonu.

Član 142.

Prijedlog da se donese zakon po hitnom postupku, skupa sa prijedlogom tog zakona, može da podnese svaki poslanik, radno tijelo Skupštine ili Vlada, uz obrazloženje razloga zašto je neophodno da se zakon donese po hitnom postupku.

Član 143.

O prijedlogu za donošenje zakona po hitnom postupku odlučuje Skupština kao o prethodnom pitanju na sjednici Skupštine u toku rasprave o dnevnom redu.

O prijedlogu se vodi rasprava, a Skupština može odlučiti da podnosilac prijedloga zakona ili njegov predstavnik na sjednici Skupštine usmeno obrazloži razloge zbog kojih je potrebno da se zakon donese po hitnom postupku.

Ako prijedlog nije podnijela Vlada, Skupština će prije odlučivanja od nje zatražiti mišljenje o ovom prijedlogu.

Ako Skupština usvoji prijedlog za donošenje zakona po hitnom postupku, prijedlog zakona se unosi u dnevni red i o njemu se odlučuje na istoj sjednici Skupštine.

Ako Skupština ne prihvati razloge za donošenje zakona po hitnom postupku o svom zaključku odmah obavještava podnosioca prijedloga zakona.

Predlagač zakona može taj prijedlog zakona podnijeti Skupštini kao nacrt zakona u skladu sa članovima 117. i 119. ovog Poslovnika.

Član 144.

Predsjedavajući Skupštine, kad primi prijedlog da se zakon donese po hitnom postupku, može da zatraži od Zakonodavno-pravne komisije i odgovarajućeg radnog tijela da razmotre prijedlog zakona i podnesu Skupštini izvještaj.

Skupština može, kad utvrdi potrebu donošenja zakona po hitnom postupku ili u toku pretresa, da zatraži od Zakonodavno-pravne komisije i odgovarajućeg radnog tijela da razmotre prijedlog i podnesu odmah izvještaj o prijedlogu zakona.

Član 145.

Na prijedlog zakona koji se donosi po hitnom postupku amandmani se podnose do zaključenja pretresa.

Ako se amandmanom mijenjaju načela na kojima se zasniva prijedlog zakona, ili ako bi prihvatanje amandmana prouzrokovalo bitnu izmjenu teksta prijedloga zakona, ili ako se amandmanom angažuju finansijska sredstva, Skupština će odlučiti o amandmanu kad pribavi mišljenje Zakonodavno-pravne komisije i kad se o tome izjasni Vlada.

Zakonodavno-pravna komisija i druga nadležna tijela dužna su da odmah razmotre dostavljene amandmane i da podnesu Skupštini izvještaj sa mišljenjem i prijedlozima.

i) Vršenje ispravki u zakonu, drugom propisu i općem aktu

Član 146.

Prijedlog za ispravku štamparskih grešaka u Izvorniku zakona, drugih propisa i općih akata Skupštine Sekretaru Skupštine podnosi Stručna služba Skupštine.

Prijedlog za ispravku štamparskih grešaka u objavljenom tekstu zakona, drugih propisa i općih akata Skupštine Sekretaru Skupštine podnosi kantonalni organ uprave, nadležan za izvršavanje tih akata ili ovlašteni podnosilac prijedloga zakona, drugog propisa ili općeg akta.

Član 147.

Ispravke štamparskih grešaka u izvorniku zakona, drugog propisa ili općeg akta Skupštine poslije sravnjivanja sa donesenim zakonom, drugim propisom ili općim aktom Skupštine, daje Sekretar Skupštine.

Ispravke štamparskih grešaka u objavljenom tekstu zakona, drugog propisa ili općeg akta Skupštine poslije sravnjivanja sa njihovim izvornikom, daje Sekretar Skupštine.

3. Osnovne odredbe o postupku za donošenje drugih akata Skupštine

a) Donošenje Budžeta Kantona i usvajanje Izvještaja o izvršenju Budžeta

Član 148.

Nacrt, odnosno Prijedlog kantonalnog budžeta, Zakona o izvršenju Budžeta i Izvještaj o izvršenju Budžeta utvrđuje Vlada i dostavlja ih predsjedavajućem Skupštine, sa obrazloženjem i potrebnom dokumentacijom.

Član 149.

U postupku za donošenje akata iz prethodnog stava shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređena oblast budžeta, kao i ovog Poslovnika, uključujući rokove propisane tim zakonima.

b) Donošenje planskih dokumenata i prostornog plana Kantona

Član 150.

Nacrt, odnosno prijedlog planskih dokumenata Kantona i prostornog plana Kantona utvrđuje Vlada i dostavlja ih, sa obrazloženjem i potrebnom dokumentacijom, predsjedavajućem Skupštine, odnosno Kolegiju Skupštine.

Rokovi za utvrđivanje i razmatranje nacrta, odnosno prijedloga planskih dokumenata Kantona utvrđuju se posebnom odlukom Skupštine, na prijedlog Vlade.

Član 151.

U postupku za donošenje planskih dokumenata Kantona i prostornog plana Kantona shodno se primjenjuju odredbe ovog Poslovnika o postupku za donošenje zakona.

c) Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka

Član 152.

Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija, preporuka, strategija i analiza vrši se po odredbama ovog Poslovnika, koje se odnose na postupak za donošenje zakona, s tim što se u postupku za donošenje ovih akata ne izrađuje nacrt akta, ukoliko Skupština drugačije ne odluči, a rok za dostavljanje prijedloga akta poslanicima ne može biti kraći od 8 dana od dana određenog za održavanje sjednice, a izuzetno, na osnovu prethodno donesene odluke Kolegija, može se odrediti kraći rok.

Izuzetno, prijedlozi ovih akata mogu se podnositi i na samoj sjednici ukoliko za to postoji neodložna potreba.

Pretnes prijedloga akta iz prethodnog stava vrši se jedinstveno.

d) Davanje saglasnosti na statute i druga opća akta

Član 153.

Statut i druga opća akta pravnih lica dostavljaju se Skupštini radi davanja saglasnosti kada je to zakonom ili drugim aktom propisano.

Predsjedavajući Skupštine akta iz prethodnog stava dostavlja poslanicima i nadležnim radnim tijelima.

Ako su na odredbe statuta ili drugih općih akata date primjedbe, iste se dostavljaju podnosiocu akta, koji obavještava Skupštinu o izvršenom usaglašavanju sa Ustavom i zakonom.

Odluku o davanju saglasnosti na akta iz stava 1. ovog člana donosi Skupština.

e) Davanje autentičnih tumačenja zakona ili drugih akata

Član 154.

Autentično tumačenje je opći akt kojim se utvrđuje istinitost, vjerodostojnost, izvornost i pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe zakona.

Autentično tumačenje se primjenjuje i važi od dana primjene odredbe zakona za koju se daje autentično tumačenje.

Član 155.

Inicijativu za davanje autentičnog tumačenja zakona mogu podnijeti sva fizička i pravna lica.

Prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona može podnijeti svaki poslanik Skupštine, radno tijelo Skupštine, Vlada, te Kantonalni sud i općinski sudovi.

Član 156.

Inicijativa, odnosno prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona, podnosi se predsjedavajućem Skupštine i mora da sadrži naziv zakona i navođenja odredbe za koju se traži autentično tumačenje sa obrazloženjem.

Inicijativu za davanje autentičnog tumačenja zakona predsjedavajući Skupštine upućuje Zakonodavno-pravnoj komisiji i Vladi, a prijedlog im obavezno dostavlja ako oni nisu podnosioci prijedloga.

Član 157.

Zakonodavno-pravna komisija, pošto pribavi potrebna mišljenja i dokumentaciju od radnih tijela, Vlade i drugih kantonalnih organa nadležnih za staranje o izvršavanju ili sprovođenju donesenog zakona, ocjenjuje da li je inicijativa, odnosno prijedlog za davanje autentičnog tumačenja zakona osnovana.

Ako utvrdi da je inicijativa osnovana, Zakonodavno-pravna komisija utvrđuje prijedlog teksta autentičnog tumačenja, koji sa svojim izvještajem podnosi Skupštini.

Ako Zakonodavno-pravna komisija ocijeni da prijedlog, odnosno inicijativa za davanje autentičnog tumačenja nisu osnovani, o tome će obavijestiti predsjedavajućeg Skupštine.

Član 158.

Odluku o osnovanosti za davanje autentičnog tumačenja zakona donosi Skupština. Ukoliko odluči da je prijedlog osnovan, Skupština donosi autentično tumačenje zakona. Doneseno autentično tumačenje zakona ne može se mijenjati niti dopunjavati.

Član 159.

U postupku za davanje autentičnog tumačenja zakona shodno se primjenjuju odredbe ovog Poslovnika o postupku za donošenje zakona.

Član 160.

Autentično tumačenje zakona objavljuje se u Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona.

Član 160a.

Postupak davanja autentičnog tumačenja drugih akata Skupštine provodi se shodno odredbama ovog Poslovnika koje se odnose na postupak davanja autentičnog tumačenja zakona.

f) Prečišćeni tekst zakona i drugog akta

Član 161.

Kada je zakonom ili drugim aktom određeno da Zakonodavno-pravna komisija utvrđuje prečišćeni tekst zakona ili drugog akta (u daljem tekstu: prečišćeni tekst akta), kantonalni organ odgovoran za provođenje tog akta dostavlja prijedlog prečišćenog teksta akta Zakonodavno-pravnoj komisiji u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu akta kojim je dato ovlaštenje Zakonodavno-pravnoj komisiji da utvrdi prečišćeni tekst tog akta.

Član 162.

Prečišćeni tekst akta sadrži samo integralni tekst akta čiji se prečišćeni tekst utvrđuje. U prečišćenom tekstu akta Zakonodavno-pravna komisija ne može utvrđivati nove norme.

Član 163.

Zakonodavno-pravna komisija stara se o tome da prijedlog prečišćenog teksta akta bude pravno-tehnički valjano obrađen i zajedno sa podnosiocem prijedloga otklanja eventualne nedostatke u tekstu.

Član 164.

Zakonodavno-pravna komisija na sjednici Komisije utvrđuje prečišćeni tekst akta. Postupak utvrđivanja akta iz prethodnog stava, Zakonodavno-pravna komisija utvrđuje svojim poslovníkom ili drugim aktom Komisije.

Član 165.

Prečišćeni tekst akta se primjenjuje od dana kada je objavljen u Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona, a važnost njegovih odredaba utvrđena je u aktima koji su obuhvaćeni prečišćenim tekstom akta.

Kada se, nakon objavljivanja prečišćenog teksta akta, predloži Skupštini izmjena ili dopuna akta, ove izmjene i dopune predlažu se na odnosne odredbe u prečišćenom tekstu akta sa navođenjem broja Službenih novina Zeničko-dobojskog kantona u kojem je objavljen prečišćeni tekst akta.

Na isti način se postupa kada je utvrđen novi prečišćeni tekst akta, s tim što se naznačava da se radi o novom prečišćenom tekstu akta.

U prvom novom prečišćenom tekstu ne naznačava se redni broj, a u svakom narednom prečišćenom tekstu akta naznačava se i odnosni redni broj tog prečišćenog teksta akta.

4. Postupak za promjenu Ustava Kantona

Član 166.

Promjenu Ustava Kantona može inicirati svaki poslanik.

Inicijativa se podnosi u pisanoj formi sa obrazloženjem, predsjedavajućem Skupštine. Predsjedavajući Skupštine inicijativu za promjenu Ustava dostavlja Zakonodavno-pravnoj i Komisiji za ustavna pitanja i Vladi Kantona.

Komisija za ustavna pitanja razmatra inicijativu i stavove Zakonodavno-pravne komisije i Vlade i daje prijedlog Skupštini.

O inicijativi za promjenu Ustava Kantona Skupština odlučuje većinom glasova od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

Član 167.

Promjene Ustava Kantona vrše se putem amandmana.

Amandman na Ustav Kantona mogu podnijeti klubovi poslanika, klubovi naroda, većina poslanika u Skupštini i Vlada.

Amandman iz prethodnog stava podnosi se u pisanoj formi i sa obrazloženjem predsjedavajućem Skupštine, koji ga dostavlja na mišljenje poslanicima, Komisiji za ustavna pitanja, Zakonodavno-pravnoj komisiji i Vladi.

Član 168.

Amandman na Ustav Kantona može se zaključkom staviti na javnu raspravu.

Nosioci javne rasprave, način i rok spovođenja javne rasprave određuje se zaključkom Skupštine.

Član 169.

Predloženi amandman na Ustav Kantona ne može se razmatrati u Skupštini prije isteka roka od petnaest dana od dana podnošenja Skupštini.

Član 170.

Predloženi amandman na Ustav Kantona usvaja se dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

Član 171.

Ukoliko Skupština Kantona odbije predloženi amandman, isti amandman ne može se predložiti prije isteka roka od šest mjeseci.

5. Djelovanje Skupštine u postupcima pred ustavnim sudovima

Član 172.

Obavještenje koje Ustavni sud Bosne i Hercegovine ili Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, (u daljem tekstu: ustavni sud), u skladu sa odredbama ustava i zakona dostavi Skupštini Kantona, a odnosi se na pokretanje postupka pred ustavnim sudom, predsjedavajući Skupštine dostavlja Zakonodavno-pravnoj komisiji i sekretaru Skupštine.

Sekretar Skupštine prikuplja potrebne podatke i akta o predmetu koji se vodi pred ustavnim sudom.

Zakonodavno-pravna komisija, na osnovu prikupljenih podataka i akata, utvrđuje odgovor ustavnom sudu.

Odgovor sa svim dokazima predsjedavajući Skupštine dostavlja ustavnom sudu, u roku ostavljenom u pozivu ustavnog suda.

Član 173.

Predsjedavajući Skupštine ili od njega ovlaštena osoba zastupa Skupštinu u postupku pred ustavnim sudom.

Član 174.

Predsjedavajući Skupštine obavještava Skupštinu o odluci ustavnog suda. Skupština postupa po odluci suda i o tome obavještava sud.

VII – IZBORI, IMENOVANJA, POTVRĐIVANJA, SMJENJIVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Opće odredbe

Član 175.

Izborima iz nadležnosti Skupštine rukovodi predsjedavajući Skupštine.

Kada se izbor vrši tajnim glasanjem, predsjedavajućem Skupštine pomažu njegovi zamjenici ili dva poslanika koja on odredi.

Ako je Predsjedavajući Skupštine kandidat za izbor, ili se radi o njegovom razrješenju, sjednicom za vrijeme njegovog izbora, odnosno razrješenja rukovodi jedan od njegovih zamjenika.

Član 176.

Odredbe ovog Poslovnika koje se odnose na postupak izbora i imenovanja, shodno se primjenjuju i na postupak potvrđivanja, odnosno razrješenja.

2. Podnošenje prijedloga

Član 177.

Prijedloge kandidata za izbore i imenovanja koja vrši Skupština daje Komisija za izbor i imenovanja, u skladu sa Ustavom i zakonom.

U pravilu, prijedlozi iz prethodnog stava dostavljaju se u pisanoj formi i sa obrazloženjem predsjedavajućem Skupštine najmanje 7 dana prije održavanja sjednice na kojoj će se vršiti izbor, odnosno imenovanje.

Predsjedavajući je dužan dostaviti poslanicima obrazložene prijedloge najmanje 3 dana prije održavanja sjednice na kojoj će se vršiti izbor, odnosno imenovanje.

3. Odlučivanje o izboru i imenovanju

Član 178.

O prijedlogu za izbor, odnosno imenovanje, glasa se za svakog kandidata posebno. Izuzetno od prethodnog stava za izbor članova radnih tijela Skupštine, glasanje se vrši na osnovu liste u cjelini, osim kada se izbor vrši radi izmjene ili dopune njihovog sastava. Ukoliko se sa liste ospori izbor ili imenovanje pojedinog kandidata, za osporenog kandidata se glasa odvojeno.

Član 179.

Glasanje o prijedlogu za izbor, odnosno imenovanje, u pravilu je javno. Skupština može da odluči da se izbor, odnosno imenovanje, vrši tajnim glasanjem, putem glasačkih listića.

Član 180.

Glasački listići su iste veličine, oblika i boje, a na njima je otisnut pečat Skupštine. U glasački listić se unose imena svih kandidata redom kojim su predloženi, sa rednim brojem ispred njihovog imena. Kada se glasa za liste u cjelini, u glasački listić se unose sve kandidatske liste.

Član 181.

Kada se glasa za kandidate pojedinačno, glasa se zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata. Kada se glasa o kandidatskoj listi, glasa se “za listu” ili “protiv liste” u cjelini.

Član 182.

Nakon što predsjedavajući objavi da je glasanje završeno, utvrđuju se i objavljuju rezultati glasanja. Glasajući listić na kom se ne može utvrditi za kog je kandidata odnosno listu poslanik glasao, smatra se nevažećim.

Član 183.

Izabrani su, odnosno imenovani oni kandidati koji su dobili većinu glasova ukupnog broja poslanika. Glasanje će se u drugom krugu ponoviti za ona mjesta za koja predloženi kandidati nisu dobili potrebnu većinu. Ukoliko predloženi kandidati ni u drugom krugu glasanja ne dobiju potrebnu većinu, ponavlja se cijeli izborni postupak za izbor odnosno imenovanje na te položaje (sa novim kandidatima).

4. Postupak smjenjivanja i ostavke

Član 184.

Lice koga bira, imenuje ili potvrđuje Skupština, može biti smjenjeno ako ne vrši dužnost u skladu sa Ustavom, zakonom i u okviru datih ovlaštenja.

Član 185.

Kada lice koga bira ili imenuje Skupština podnese ostavku, predsjedavajući o tome obavještava Komisiju za izbor i imenovanja, koja o tome izrađuje pisano mišljenje.

Ostavka se zajedno sa mišljenjem dostavlja svim poslanicima.

Nakon razmatranja ostavke, Skupština će odlučiti da li će je uvažiti ili ne.

Ukoliko je uvaži, Skupština razrješava lice koje je izabrala odnosno imenovala, odnosno potvrdila izbor ili imenovanje.

Ukoliko ocijeni da postoje razlozi za utvrđivanje odgovornosti, provešće postupak za smjenjivanje lica koje je izabrala odnosno imenovala.

5. Izbor Premijera Kantona

Član 186.

Kandidate za Premijera Kantona predlaže ili klub poslanika one političke stranke koja ima najveći broj poslanika u Skupštini ili koja vjeruje da može obezbijediti skupštinsku većinu, i ovaj prijedlog dostavlja predsjedavajućem.

Predsjedavajući Skupštine, uz konsultacije sa svojim zamjenicima u roku od sedam dana od dana dobijanja prijedloga iz prethodnog stava imenuje kandidata za premijera Kantona.

Član 187.

Kandidat za mjesto premijera Kantona dostavlja predsjedavajućem prijedlog kandidata za ministre i to najmanje 7 dana prije početka sjednice Skupštine na kojoj će se vršiti potvrđivanje Vlade.

Predsjedavajući ovaj prijedlog odmah i bez odgađanja prosljeđuje Komisiji za izbor i imenovanja, koja na osnovu njega utvrđuje Prijedlog Odluke o potvrđivanju Vlade Kantona.

Član 188.

Skupština odlučuje o Prijedlogu Odluke o potvrđivanju Vlade Kantona u cjelini, javnim glasanjem.

Vlada preuzima dužnost ako je za nju glasala većina svih poslanika u Skupštini.

Ako Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade Kantona ne dobije potrebnu većinu, postupak se ponavlja.

VIII – ODNOS SKUPŠTINE I VLADE KANTONA

1. Opće odredbe

Član 189.

Odnosi između Skupštine i Vlade Kantona (u daljem tekstu: Vlada) zasnivaju se na Ustavu Kantona, zakonu i ovom Poslovniku.

Vlada odgovara Skupštini za predlaganje i provođenje politike koju je utvrdila Skupština i izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata za čije su izvršavanje odgovorni organi u Kantonu, te za usmjeravanje i usklađivanje rada kantonalnih ministarstava i drugih kantonalnih organa uprave.

Skupština vrši nadzor nad radom Vlade, ministarstava i drugih kantonalnih organa uprave.

Član 190.

U ostvarivanju svojih Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti Vlada:

- a) predlaže Skupštini donošenje zakona, drugih propisa i općih akata;
- b) daje mišljenje o nacrtima i prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje ona nije podnijela, te podnosi amandmane na prijedloge tih akata;
- c) može tražiti da se sazove sjednica Skupštine ili radnog tijela Skupštine radi pretresanja određenog pitanja o kome želi da iznese svoj stav i tražiti da Skupština, odnosno njeno radno tijelo, o tom pitanju zauzme stav;
- d) učestvuje u radu na sjednici Skupštine i može preko svog predstavnika izložiti stav o pitanjima koja su na dnevnom redu sjednice i
- e) može predložiti Skupštini da se odgodi pretres nacrta, odnosno prijedloga zakona, drugog propisa ili općeg akta da bi zauzela svoj stav i izložila ga na sjednici ili da se, radi pretresa određenog pitanja, obrazuje zajednička komisija sastavljena od poslanika u Skupštini i članova Vlade.

Član 191.

Premijer Kantona redovno prisustvuje sjednicama Skupštine.

Obaveza je Skupštine da Vladu pravovremeno obavijesti o vremenu i mjestu održavanja sjednica Skupštine i njenih radnih tijela, a obaveza je Vlade da redovno obavještava Skupštinu o svojim predstavnicima koji će prisustvovati sjednici.

Vlada ima pravo i obavezu da, pored Premijera Kantona, šalje i druge ovlaštene predstavnike na sjednice Skupštine i radnih tijela, kako bi pomogli pri razmatranju određenih pitanja.

Ako Vlada ne uputi svog predstavnika na sjednicu Skupštine ili njenog radnog tijela, razmatrano pitanje će se skinuti sa dnevnog reda sjednice, a može se i postaviti pitanje odgovornosti Vlade, odnosno njenog resornog ministra.

Član 192.

Skupština može u okviru svog djelokruga tražiti od Vlade:

- a) da pripremi nacrt, odnosno prijedlog zakona, drugog propisa ili općeg akta;
- b) da izloži svoje stavove o pojedinim pitanjima koja su na dnevnom redu sjednice Skupštine;
- c) da dâ mišljenje o nacrtu, odnosno prijedlogu zakona, drugog propisa ili općeg akta koji nije predložila Vlada, kao i o drugom prijedlogu, dokumentu ili materijalu koji se razmatra na sjednici Skupštine i
- d) da podnese izvještaj o određenom pitanju.

Član 193.

Vlada je dužna da najmanje jednom godišnje podnese Skupštini godišnji izvještaj o svom radu, kao i o radu kantonalnih organa uprave.

Skupština može, osim godišnjeg izvještaja, u svako doba od Vlade zatražiti podnošenje periodičnih ili djelomičnih izvještaja o njenom radu, kao i izvještaja o radu pojedinih ministarstava ili kantonalnih organa uprave.

Izvještaje o radu Vlade Skupština razmatra na sjednici i o tome donosi zaključak.

2. Poslanička pitanja i inicijative

Član 194.

Poslanici mogu postavljati poslanička pitanja i pokretati inicijative, Premijeru Kantona, Vladi i bilo kom njenom članu i svim organima koji su nosioci javno-pravnih ovlaštenja iz kantonalne nadležnosti.

Poslanička pitanja i inicijative se odnose na specifične informacije, činjenice, situacije ili saznanja iz djelokruga Vlade i ostalih nosilaca javno-pravnih ovlaštenja.

Član 195.

Na svakoj sjednici izdvojiće se sat vremena (Vrijeme pitanja) za poslanička pitanja i inicijative na početku sjednice, kojem obavezno prisustvuju premijer i članovi Vlade.

Jedan poslanik na jednoj sjednici može postaviti najviše dva poslanička pitanja ili pokrenuti jednu inicijativu.

Odgovori na poslanička pitanja i inicijative mogu se davati usmeno ili u pisanoj formi.

Član 196.

Po pravilu poslanička pitanja ili inicijativa postavljaju se i podnose u pisanom obliku predsjedavajućem Skupštine, a on ih odmah prosljeđuje Vladi i onome kome su upućeni.

Poslanik koji postavlja poslaničko pitanje ili pokreće inicijativu u podnesku navodi da li traži usmeni odgovor na sjednici Skupštine ili pisani odgovor.

Poslanička pitanja i inicijative u pisanoj formi dostavljaju se najkasnije do zaključenja sjednice.

Član 197.

Kada se traži usmeni odgovor, podnesak je jasno i kratko formulisan jednim pitanjem.

Obrazloženje pitanja i inicijative daje se tako što poslanik postavlja pitanje i inicijativu u vremenu do tri minute, nakon čega premijer ili nadležni ministar odgovara u istom trajanju.

Ukoliko poslanik nije zadovoljan odgovorom može postaviti novo pitanje u vremenu od dvije minute, nakon čega se Premijeru ili nadležnom ministru omogućava odgovor u istom trajanju.

Nakon drugog odgovora predsjedavajući zaključuje razmatranje tog pitanja i daje riječ sljedećem poslaniku ovlaštenom da govori.

Član 198.

Iz opravdanih razloga i samo jednom, Vlada ili nadležni ministar mogu zatražiti da se davanje odgovora o određenom pitanju odnosno inicijativi odgodi za narednu sjednicu Skupštine.

Član 199.

Pitanja ili inicijativa na koja se traži pisani odgovor u pravilu su ona pitanja ili inicijative koja nisu pogodna za jednostavno usmeno objašnjenje, ali ona, kao ni odgovor na njih, ne smiju prekoračiti jedan standardni list papira A-4 formata.

Odgovor, u pisanom obliku, dostavlja se predsjedavajućem u roku od 15 dana računajući od dana prijema poslaničkog pitanja ili inicijative obrađenog od strane Stručne službe Skupštine Kantona, a izuzetno Vlada ili nadležni ministar mogu zatražiti produženje ovog roka za još 15 dana.

Kada predsjedavajući dobije odgovor na poslaničko pitanje ili inicijativu, kopija odgovora koji je primljen najkasnije 2 dana prije održavanja sjednice Skupštine dostavlja se poslaniku koji ga je postavio, ostalim poslanicima i drugim zainteresovanim subjektima na njihovo traženje, a o odgovoru na poslaničko pitanje ili inicijativu koji bude dostavljen nakon tog roka, poslanik ima pravo svoj stav o istom iznijeti na prvoj narednoj sjednici Skupštine.

Ukoliko odgovor na poslaničko pitanje ili inicijativu ne bude dostavljen u roku predviđenom stavom 2. ovog člana, podnositelj pitanja ili inicijative može tražiti od Kolegija da se obavezno ovo pitanje ili inicijativa uvrsti na dnevni red prve naredne sjednice Skupštine.

3. Interpelacija

Član 200.

Najmanje deset poslanika u Skupštini može podnijeti interpelaciju za pretresanje određenih načelnih pitanja u vezi sa radom Vlade i njenih ministarstava na provođenju utvrđene politike i zakona.

Interpelacija se podnosi pismeno predsjedavajućem, a moraju je potpisati svi podnosioci.

Član 201.

Interpelacijom se može tražiti da Vlada pripremi zakon ili drugi akt ili da poduzme određene mjere saniranja stanja u određenim oblastima iz svoje nadležnosti.

Interpelacija se dostavlja Vladi.

Član 202.

Vlada je dužna dostaviti pisani izvještaj povodom interpelacije predsjedavajućem u roku od 30 dana.

Predsjedavajući upućuje Vladin izvještaj svim poslanicima Skupštine i stavlja ga na dnevni red prve naredne sjednice Skupštine.

Ukoliko Vlada ne podnese izvještaj u roku od 30 dana, interpelacija se stavlja na dnevni red prve naredne sjednice Skupštine po isteku ovog roka.

Član 203.

Interpelacija se razmatra na sjednici Skupštine na taj način što jedan od podnosilaca interpelacije dobija riječ da obrazloži inicijativu, a potom se, u istom trajanju, riječ daje premijeru Kantona da obrazloži izvještaj ili, ukoliko izvještaj nije podnesen, da usmeno obrazloži odgovor na interpelaciju.

Nakon toga svaki poslanik može intervenirati u vremenu do 10 minuta, a to pravo pripada i premijeru Kantona.

Predsjedavajući zaključuje raspravu kada ocijeni da je interpelacija dovoljno raspravljena.

Član 204.

Pretnos se može završiti donošenjem rezolucije ili preporuke ili prelaskom na rad po dnevnom redu.

U slučaju važnijih pitanja političke prirode koja se tiču opće politike Vlade Kantona, izvršavanja zakona ili rada kantonalne uprave, opći pretnos se može završiti glasanjem o odgovornosti Vlade ili pojedinog ministra.

4. Glasanje o nepovjerenju

Član 205.

Najmanje 1/3 poslanika u Skupštini mogu inicirati prijedlog za glasanje o nepovjerenju Vladi povodom razmatranja Izvještaja o radu Vlade, Izvještaja o izvršenju budžeta, razmatranja provođenja zakona, Programa rada Vlade i Skupštine.

Ovaj prijedlog dostavlja se Predsjedavajućem u pisanoj formi, potpisan od strane svih predlagača i sa detaljnim obrazloženjem.

Odmah po prijemu, Predsjedavajući Skupštine dostavlja prijedlog Vladi i svim poslanicima Skupštine.

Član 206.

Prijedlog za glasanje o nepovjerenju Vladi stavlja se na dnevni red sjednice Skupštine u roku koji Skupština utvrdi zaključkom, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja prijedloga Vladi.

Član 207.

Prije početka sjednice o izglasavanju nepovjerenja, Vlada može podnijeti Skupštini pisani izvještaj sa mišljenjima i stavovima u vezi prijedloga.

Ovaj izvještaj mora se dostaviti Skupštini najkasnije 48 sati prije početka sjednice na kojoj će se glasati o nepovjerenju Vladi.

Član 208.

Svaki od predlagača ima pravo na sjednici Skupštine obrazložiti prijedlog za glasanje o nepovjerenju Vladi.

Premijer Kantona ili od njega ovlaštenu predstavnik Vlade ima pravo odgovoriti i iznijeti Vladina stajališta, nakon čega se otvara rasprava.

Član 209.

Predsjedavajući zaključuje raspravu kada ocijeni da je prijedlog dovoljno raspravljen i stavlja ga na glasanje.

Ako prijedlog za glasanje o nepovjerenju Vladi ne bude usvojen, može se glasati o drugim inicijativama u vezi sa raspravljanom materijom.

Vlada podnosi ostavku ako joj, u bilo koje vrijeme, Skupština izglasa nepovjerenje.

IX – ODNOS SKUPŠTINE PREMA POLITIČKIM STRANKAMA I UDRUŽENJIMA GRAĐANA

Član 210.

U ostvarivanju svojih Ustavom utvrđenih prava, obaveza i odgovornosti, Skupština razvija odnose saradnje i međusobnog uvažavanja sa političkim strankama i udruženjima građana na području Kantona.

Član 211.

Kad se u radu Skupštine raspravljaju pitanja koja su značajna za Kanton, Skupština će inicirati dogovor o tim pitanjima sa političkim strankama i udruženjima građana, a putem svojih radnih tijela, Kolegija ili klubova poslanika.

Član 212.

U ostvarivanju konkretnih aktivnosti Skupština može da traži mišljenja i prijedloge od političkih stranaka i udruženja građana.

Član 213.

Kada političke stranke, odnosno udruženja građana putem poslanika ili neposredno pokrenu inicijativu, podnesu prijedlog i mišljenja za rješavanje pojedinih pitanja iz nadležnosti Skupštine, Skupština je dužna da o tim inicijativama, prijedlozima i mišljenjima zauzme stav i da o svom stavu na odgovarajući način obavijesti političku stranku ili udruženje građana koji su pokrenuli inicijativu, odnosno dali prijedlog ili mišljenje.

X – SARADNJA SKUPŠTINE SA OPĆINSKIM VIJEĆIMA

Član 214.

Skupština, u okviru svojih prava i dužnosti, razvija sve oblike saradnje i povezivanja sa općinskim vijećima.

Član 215.

Radi razmjene mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa predsjedavajući Skupštine i predsjedavajući općinskih vijeća mogu organizovati sastanke i savjetovanja.

Član 216.

Skupština može na svoje sjednice pozivati predstavnike općinskih vijeća, radi učestvovanja u razmatranju pitanja koja se odnose na stanje u pojedinim oblastima društvenog života ili drugih pitanja od interesa za građane i organizacije i zajednice iz oblasti koje su u djelokrugu Skupštine, kao i radi pribavljanja njihovih mišljenja i prijedloga o tim pitanjima.

XI – MEĐUNARODNA SARADNJA SKUPŠTINE

Član 217.

Skupština uspostavlja saradnju sa adekvatnim nivoima vlasti drugih država i međunarodnim organizacijama, saglasno Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavu Kantona.

Član 218.

Skupština odobrava potpisivanje međunarodnih sporazuma i drugih akata iz oblasti međunarodne saradnje uz saglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 219.

Zahtjev za odobrenje zaključenja međunarodnog sporazuma ili drugog akta iz oblasti međunarodne saradnje sa obrazloženjem podnosi premijer i dostavlja ga Predsjedavajućem Skupštine skupa sa tekstom sporazuma.

Predsjedavajući Skupštine zahtjev iz prethodnog stava dostavlja poslanicima i nadležnom radnom tijelu Skupštine koje je obavezno u roku od 7 dana dati mišljenje.

Član 220.

Nakon što Skupština odluči o odobrenju zaključenja međunarodnog sporazuma ili drugog akta iz oblasti međunarodne saradnje, premijer ga potpisuje pod uvjetima utvrđenim zakonom i aktom Skupštine.

XII – UPOTREBA JEZIKA I PISMA

Član 221.

Skupština se u svom radu koristi bosanskim jezikom, hrvatskim jezikom i srpskim jezikom.

Službena pisma Skupštine su latinica i ćirilica.

XIII – STRUČNA SLUŽBA I SEKRETAR SKUPŠTINE

Član 222.

Skupština ima Stručnu službu Skupštine.

Stručna služba Skupštine vrši stručne i druge poslove za potrebe Skupštine, radnih tijela Skupštine i poslanika.

Član 223.

Organizacija i rad Stručne službe Skupštine uređuje se posebnim propisom.

Član 224.

Skupština ima sekretara.

Sekretar rukovodi radom Stručne službe Skupštine, stara se o osiguranju uslova za rad Skupštine, Kolegija i radnih tijela Skupštine i učestvuje u njihovom radu, stara se o realizaciji poslova i zadataka u vezi sa sjednicama, te obavlja druge poslove utvrđene ovim Poslovníkom, aktom o organizovanju službe Skupštine, zakonom i drugim podzakonskim aktima.